

Ватандин яхши ёр бўлмас!

VATANDOSH

\$0.50

АҚШдаги ўзбеклар нашри. 2011 йил, 11 июль. 6-сон.

Тарих ўзгарди. Энди навбат келажакка!

Июнь ойида Алексей Евстафеев қўл остидаги Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоасининг Мексикада бўлиб ўтган ўсмирлар ўртасидаги жаҳон чемпионатида кутилганидан-да муваффақиятли иштирокидан муҳимроқ воқеа бўлмаса керак.

Давоми 6-бетда.

ТУРКИСТОН ва II жаҳон уруши – тарихнинг оқ доғлари

Туркистон легиони ҳақида гап кетганида, аввало, унинг тарихда тутган ўрни, Гитлер нацистларининг Иккинчи Жаҳон урушида қилган жиноятлари билан ҳамоҳанг боғланиши шубҳасиздир. Уларга берилган илмий баҳоларга назар солинса, Легион ҳақида турли хил қарама-қарши фикрлар мавжудлигини кўрамиз. Бир томондан, Легион собиқ Совет тарихида “табу темалар” сафига киритилган бўлиб, легионерлар умумий равишда олмон фашистларига хизмат қилган “сотқинлар” сифатида қораланган. Ғарбий адабиётларда улар Большевик босқинчиларига қарши ҳамда ўз Ватанларини Советлардан озод этишга курашган “кўнгилли жангчилар” сифатида тасвирланади.

Давоми 5-бетда.

“Озодбек-2” ёхуд YouTubeдаги “Mr.Nematillo” ким?

Яқинда “Facebook” “девор”ларида киракаш ўзбек йигитининг машина ҳайдаб айтган кўшиқлари акс этган ҳаваскор видеолар пайдо бўлди. Бир қарашда олдиндан тайёрланган сценарий асосида суратга олинган профессионал клипни эслатувчи ушбу видеода 20-25 ёшлар атрофидаги таксичи йигит навбатдаги мижозини манзилига олиб кетаётиб, йўлда таниқли ўзбек кўшиқчиси Озодбек Назарбеков кўшиғини хиргойи қилади. Ажабо, йигитча бунини жонли ижро этиптими ёки Озодбекка тақлид қилиб фақат оғзини қимирлатиб турибдими?

14-саҳифа

Биринчи ўзбек миллионери

1948 йили Исоқжон Нарзиқул Мюнхенда Боймирза Ҳайит, Эргаш Шермат ва бошқа туркистонликлар билан учрашади. Улар майор Алимов, Сатторов ва Жўрабойлар кўпдан буён совет агентлари эканликларини, Советлар улардан тўлиқ фойдаланиб бўлгач, Сибир турмаларига жўнатганликлари хусусида айтиб беради.

У Андрей деган дўстининг маслаҳати билан Мюнхендаги брокерлик фирмаси бўлими орқали Чехословакия фуқароси сифатида Америкага кетади.

4-саҳифа

РОСТ АЙТГАНИ... БОЛА ЯХШИ!

Абу Али ибн Сино ўсмирлик пайтидаёқ улуғ табиб сифатида донг таратган, даво истаган қалбларга шифо улашган.

Оврўпа мусиқасининг пирларидан дея тан олинган Моцарт уч ёшида мусиқий асарлар ижод қила бошлаган.

Хожа Абдухолиқ Ғиждувоний тўққиз ёшида Қуръони каримни ёд олган, ўсмир чоғидаёқ илмнинг баланд рутбаларини эгаллаган.

Француз олими Блез Паскаль 11 ёшида овоз назариясини кашф этган, 15 ёшида ўз даврининг энг донгдор математикларини жамлаган кенгаш аъзоси бўлган.

7-саҳифа

Bizga Facebook orqali muxlis bo'ling: www.facebook.com/vatandosh.gazetasi

ЖУМЛАДА ЖАҲОН

• Тошкент ва Самарқандни боғловчи замонавий поезд шу йилнинг сентябрь ойидан тўла ишга тушиши кутилмоқда.

• “Ўзбекистон темир йўллари” давлат ҳиссадорлик жамияти 2013 йилгача Хитойнинг Жужоу Электрик Локомотив ширкатидан 35 миллион АҚШ долларига 10 та электровоз сотиб олишни режалашмоқда.

• Жаҳон Банки Қирғизистон жанубида Ўш-Боткен-Исфана йўналишидаги автомагистрал қурилиши учун 16 млн. доллар, ирригация тизимини яхшилаш учун 15 млн. доллар ёрдам ажратишини маълум қилди.

• 1996 йилда Россиянинг биринчи қидирув тизими сифатида ўз фаолиятини бошлаган “Рамблер” “Яндекс” компанияси билан қидирув технологияси ва контекстли реклама соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида шартнома имзолаб, ўзининг қидирув технологиясидан воз кечмоқчи экани ҳақида эълон қилди.

• “Одноклассники” ижтимоий тармоғи матбуот хизматининг хабар беришича, тармоқ фойдаланувчилари сони 71 миллион кишидан ошган.

• АҚШ Президенти Барак Обама АҚШ қўшинларини Афғонистондан олиб чиқиш июль ойидан бошланишини маълум қилди. Қўшинларни тўлиқ чиқариш 2014 йилгача яқунланиши кўзда тутилган.

• Браун Университети тайёрлаган ҳисоботда айтилишича, Ироқ ва Афғонистондаги урушлар ҳамда Покистондаги ҳарбий амалиётлар АҚШга салкам тўрт триллион долларга тушган.

• Франциянинг молия вазир Кристина Лагард Халқаро Валюта Фондининг (ХВФ) бошқарувчи директори лавозимига тайинланди.

• Франция президенти Николя Саркози француз қўшинларининг Афғонистондан олиб чиқиши бошлангани ҳақида эълон қилди.

• Мексикада 17 ёшгача бўлган ўсмирлар ўртасида футбол бўйича жаҳон чемпионати ўтказилмоқда. Унда Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси муваффақиятли иштирок этди.

• Тошкентдаги Халқаро ҳамкорлик марказида 30 июнь куни Ўзбекистон ва Франция ишбилармон доираларининг бизнес-форуми бўлиб ўтди.

• 1 июль – Ўзбекистон Республикаси миллий валютаси – сўм муомаласа киритилган кун.

• 2 июль – Ўзбекистон Республикаси Давлат герби қабул қилинган кун.

Чикагода анъанавий дала сайли

2 июль куни Чикаго яқинидаги Бласквел Форест Пресерв истироҳат боғида анъанавий дала сайли бўлиб ўтди. Ушбу анжуман Чикагодаги Ўзбек-Америка жамияти (UACC) томонидан ташкил қилинди. Йиғилишда асосан ўзбекистонликлар ва ўзбек маданиятига қизиққан 130 дан ортиқ киши иштирок этди.

Анжуманда ватандошлар ўзаро дилдан суҳбат қурдилар. Бирқанча кўнгли очар тадбирлар ташкил этилди. Хусусан, футбол, волейбол ўйинлари, арқон тортиш мусобақалари барчани хушнуд қилди. Шунингдек, болалар учун “ким чаққон”, “оқ теракми, кўк терак” каби мусобақалар ўтказилди. Ғолибларга UACC томонидан совғалар улашилди.

Дала сайли иштирокчилари Ўзбекистондан махсус олиб келинган чўян қозонда тайёрланган чойхона палов билан сийландилар. Йиғилганлар ошпаз Одилжонга ва кабоппаз Ҳамиджонга ташаккур билдирдилар.

Кеча сўнгида Чикагодаги Ўзбек-Америка Жамияти президенти Сирожиддин Насафий нутқ сўзлаб, барчага миннатдорчилик билдирди.

Эслатиб ўтамиз, 5 июнь куни ҳам АҚШдаги ўзбеклар Виржиния паркларида бирига сайл уюштиришганди. Кетма-кет тўртинчи бор ўтказилаётган ушбу тадбирга бу йил Питсбург, Филадельфия, Нью-Йорк, Нью-Жерси, поймахт Вашингтон, Мэриленд, Виржиния ва бошқа жойлардан жами 120 дан ортиқ одам йиғилганди.

Олим ШАРИПОВ,
UACC котиби.

“Ўзбек Ташаббуси” янги Президент сайлади

Бутунжаҳон ўзбек ёшларининг маркази Нью-Йоркда жойлашган “Ўзбек Ташаббуси” (Uzbek Initiative) гуруҳи ўз раҳбариятини янгилаганини эълон қилди. Ташаббус гуруҳи фаолият бошлаган 2007 йилдан бери унга Фарход Муродов раҳбарлик қилиб келаётган эди. Кун кеча ташкилотнинг “Facebook” гуруҳида чоп этилган эълонга кўра, “Ўзбек Ташаббуси” асосчиларидан бири ва ҳозиргача ташкилотда вице-президент лавозимида фаолият юритиб келган Улуғбек Қосимов “Ўзбек Ташаббуси”нинг янги раҳбари этиб сайланган. Вице-президент лавозими эса Мадина Жабборовани топширилган.

“Ўзбек Ташаббуси” гуруҳи ўзбекистонлик ёш профессионаллар глобал тармоғи бўлиб, ўзбек маданияти ва жамиятини дунёга тарғиб қилиш, ўзбек жамоалари ва халқаро маданий алмашувни ривожлантиришни ўз олдига асосий мақсад қилиб қўйган.

Ўтган йиллар давомида ташкилот раҳбарлигида 50 дан ортиқ турли маданий тадбирлар ўтказилган.

Улуғбек Қосимов

“Facebook”да эълон қилинган хабарга кўра, гуруҳ раҳбариятининг келишувга кўра қабул қилинган икки йиллик фаолият муддати тугагани боис янги раҳбарлар сайланган.

Президентликни қабул қилиб олган Улуғбек Қосимов бу лавозимгача ташкилот вице-президенти сифатида фаолият юритган. Ўзи тадбиркорлик билан шуғулланиб, Шимолий Каролина штатида “Silk Road Transportation” такси компанияси раҳбари. Улуғбек Қосимов, шунингдек, “Ватандош” газетаси таҳрир ҳайъати аъзоси.

Вице-президент Мадина Жабборова бу кунгача “Ўзбек Ташаббуси”нинг Нью-Йорк бўлимини бошқарган. У ҳам тадбиркорлик билан шуғулланади.

Умида Жабборованинг айтишича, янги раҳбарият кейинги ҳафта ўзининг янги иш режаси ва мақсадларини эълон қилади.

АҚШ элчиси ишонч ёрлиғини топширди

5 июль куни Ўзбекистон президенти Ислам Каримов Оқсарой қароргоҳида янги тайинланган АҚШ элчиси Жорж Кролдан ишонч ёрлиғини қабул қилиб олди.

ЎзАнинг хабар қилишича, Ўзбекистон президенти АҚШ дипломатик ваколатхонаси раҳбарини янги лавозим билан қутлаб, унга ушбу шарафли ва масъулиятли миссияни муваффақият билан адо этишни тилаган.

Аввалроқ Жорж Крол Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги раҳбарияти қабулида бўлган эди. Томонлар учрашув чоғида “сиёсий, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳасидаги ўзбек-америка муносабатлари” масалалари, шунингдек, “минтақа ва халқаро аҳамиятга эга бўлган долзарб муаммолар” хусусида фикр алмашди, деб ёзилади ТИВ сайтыда.

Эслатиб ўтамиз, Ж.Крол АҚШнинг Ўзбекистондаги элчиси сифатида 2011 йилнинг 10 июнь куни қасамёд қилди.

Ж.Крол Гарвард ва Оксфорд (Англия) университетларида таҳсил олган.

Ўзбекистон фуқаролари авиаҳалокат қурбони бўлди

Тўрт нафар Ўзбекистон фуқароси Афғонистонда юк самолёти кулаши оқибатида ҳалок бўлди. Боку-Баграм маршрути бўйлаб учаётган

Озарбайжоннинг “Silk Way Airlines” компаниясига тегишли ИЛ-76 юк самолёти Кобул шаҳридан 50 км узоқликдаги Парван вилоятида қулаб тушган. 9 кишидан иборат экипаж аъзоларининг барчаси ҳалок бўлган. Улардан 5 нафари Озарбайжон, 4 нафари эса Ўзбекистон фуқароси эди.

Озарбайжоннинг Покистондаги элчихонаси берган маълумотга кўра, самолётни толиблар уриб туширган бўлиши мумкин эмас. Аммо аввалроқ “Толибон” ҳаракати ушбу ҳалокат учун жавобгарликни ўз зиммасига олган эди.

Тахминларга кўра, самолёт ҳавода номаълум объект билан тўқнашиб пастга кулаган. Бу объект тоғ бўлиши мумкин, деб хабар беради РИА “Новости” агентлиги.

Самолёт Афғонистондаги тинчликка ёрдамлашувчи кучлар томонидан ижарага олинган бўлиб, унинг бортида 18 тонна юк бор эди.

Бехзод МАМАДИЕВ тайёрлади.

Vol.4. Monday,
July 11, 2011

Publisher:
Farhod Sulton

Executive Editor:
Davronbek Tojialiyev

Deputy Editor:
Alisher Aymatli

Deputy Editor:
Toshpulat Rahmatullaev

News Editor:
Behzod Mamadiyev

Managing Editors:
Abdulla Kwaja
Lutfulla Tore
Tamara Nazarova
Ulugbek Qosimov

Advertising Manager:
Sodiq Fayzulla

Web Developer:
Shukhrat Pardayev

Editorial and Executive
office:

2715 Coney Island Ave.
Brooklyn, NY. 11235

Phone: 646.397.0325

Web: www.vatandosh.com
www.vatandosh.uz

Email:
info@vatandosh.com

All material in this newspaper has been copyrighted and is the exclusive property of Vatandosh Inc and cannot be reproduced without the due consent of the publisher.

The views and opinions expressed by our columnists do not necessarily reflect the editor's point of view.

We are not responsible for contents of advertisements and products and establishments advertised in Vatandosh.

Price: \$0.50
Circulation: 5000

Азиз ватандошлар!
“Ватандош” газетаси билан ҳамкорликда ишлайман, ўз маҳсулот ва хизматларимни ушбу нашрда тарғиб қиламан, бу янги нашрнинг оёққа туриб олишига ҳомийлик кўрсатаман, деганларга ҳеч қандай монелигимиз йўқ, эшигимиз Сиз азизлар учун хашиша очик!

"Vatandosh" ning қаноти нечта?

"Vatandosh" таваллуд топганида қувончимиз чексиз эди. У бир ойлик бўлганида бошимиз осмонга етди. Чилласи чиққанида эса Атлантик уммони эпкинлари кўксимизни фахр отлиғ нафаслар билан янада тўлдирди.

Фарзанди тетапоясидан масрур ота янглиғ юрганимизга ҳам тўрт ойдан ошди. Тўрт ойлик чақалоқ ҳали юролмада, ота-онасини танийди, кулади, жилмаяди.

Изланишлар, ўрганишлар давом этмоқда. Зеро, ижод йўли — изтироб йўлидир! Ана шу изтироблар "Vatandosh"ни элга танитди ва танитмоқда. Ҳарқалай, Америкада ҳам "ўзбекман" деб кўксига урганларнинг тўқсон фоизи бундан бохабар. Кўпчилик ҳозирданок унга обуна бўла бошлашди.

Газетанинг таваллуд сониди таъкидлаганимиздек, "Vatandosh"нинг ўз собит йўли, муайян ва нурафшон мақсадлари бор. Бу ният ва истакларнинг ўзагида озод Ўзбекистоннинг нурли ва истибдод чангалидаги тарихини, оғир ва машаққатли истиқлол йилларини ҳамда унинг бағрида яшовчи оташқалб одамларининг қувонч ва изтиробларини яширмасдан, бўябежамасдан, тўғри ва ҳаққоний айтиш ва ифода этиш масъулияти мавжуд. Бу, табиийки, анча машаққатли ва оғир иш. Аммо биз бу йўлдан чекинмаймиз. Айрим нашрларга ўхшаб ўзимизни гоҳ сиёсатга, гоҳ тижоратга урмаймиз. Ҳар хил муҳорабаларга ҳушимиз йўқ, баччабозлигу кўшмачилик билан ишимиз йўқ. Зотан, бу йўл билан ҳали ҳеч бир нашр обрў топмаган.

Ривоят қилишларича, бир элда мартабаси улуг авлиё яшар экан. Кунлардан бир кун унинг ҳузурига бир йигит келибди ва илтижо қилибди:

— Ҳазратим, ёрдам беринг, кўш хотинликдан дод, уйимда ҳам, ишимда ҳам ҳаловат йўқ, ажалимдан олдин ўлиб кетадиганга ўхшайман. Сизнинг маслаҳатингизга муҳтожман, илтимос, ёрдам беринг?

— Бу оилавий ишқу! Мен оилавий ишларга аралашмайман, ўғлим, — дебди авлиё.

Йигит бош эгиб чиқиб кетибди. Орадан бир-икки йил ўтгач, йигит яна авлиёнинг ҳузурига келибди ва арз қилибди:

— Ҳазратим, ёрдам беринг, гарчанд иккита хотиним бўлса-да, болам йўқ, бир дуо қилинг, токи мен ҳам фарзандли бўлай.

— Ўғлим, — дебди авлиё, — фарзанд ато этиш бу — Оллоҳнинг иши, мен Оллоҳнинг ишига аралашмайман.

Йигит яна мулзам бўлиб, бу хонадондан чиқиб кетибди.

Орадан яна уч-тўрт йил ўтибди. Йигит тагин ўша табиғат хонадонга — авлиёнинг олдида чопибди.

— Ҳазратим, энди ёрдам бермасангиз бўлмайди, сизнинг дуоларингиз ижобат

бўлаётганлигини кўриб турибмиз. Яқинда вазиримиз ишдан кетди. Мен к ў п д а н унга муовин бўлиб ишлаб келаман. Бир дуо қилингки, мени вазир қилиб тайинлашсин...

— Э болам, — дебди авлиё, — вазир тайинлаш — давлатнинг иши, мен давлатнинг ишига аралашмайман.

Не бир умидлар билан келган йигитнинг ҳафсаласи яна пир бўлибди ва жаҳл билан авлиёга дебди:

— Сиз қанақа одамсиз? Ундай десам, бундай дейсиз, на у ишга аралашасиз, на бу ишга ёрдам берасиз? Қанақа авлиёсиз ўзи?

— Жаҳлинг чиқмасин болам, — дебди авлиё. — Агар шу учта ишга аралашмасанг, сен ҳам менга ўхшаб авлиё бўласан, — дебди.

Ҳа, шундай! Ҳар ким ўз билгани ва уйдлаганини қилсин. Дуч келган тешикка бурун тиқиш, тўғри келган масалада донишмандлик қилиш бизнинг ишимиз эмас.

— Мен "Vatandosh"ни кўрмадим, — дейди хатирчилик фермер Муҳиддин Нажмиддинов. — Аммо эшитдим. Эшитдим қувончимни ичимга сиғдиролмадим. Кўни-кўшнидан, дўст-биродарларимдан суюнчи олдим. Энг аввало, буни

Истиқлол берган имконият деб биламан. Газета — маърифат элчиси, демак, эндиликда океанорти мамлакатлари ҳам бизнинг маърифатимиздан яна бир карра воқиф бўлади. Қолаверса, мен истардимки, Америкада ватандошларимиз ҳам ўз юртларидаги улкан эврилишлардан огоҳ бўлиб турсалар...

Ҳазрат бобомиз айтганларки, "... агар огоҳсан сен, шоҳсан сен."

Дарҳақиқат, "Vatandosh" бу-

гун огоҳлик жарчиси сифатида кимнингдир тилида, кимнингдир дилида. Унинг мухлислари кун сайин ортиб бораётганлиги чин. Нафақат мухлислари, муаллифлари ҳам! Биз биламиз, таҳририятга келаётган мактублардан ҳам аёнки, "Vatandosh"нинг парвози нафақат океанортида, балки Ўзбекистонда ҳам баланд бўлишини хоҳловчилар бисёр. Афсуски, бизнинг бу борадаги айрим уринишларимиз ҳозирча бесамар кетмоқда. Биз яқинда "Vatandosh"нинг тарғиботини "Ўзбекистон ҳаво йўллари" авиакомпанияси орқали амалга оширолмоқчи эдик. Лутфи карам билан битилган илтимосномамиз компания раҳбарияти томонидан жуда "силлиқ ва беозор" тарзда рад этилди.

Табиийки, бу раддиянинг объектив ва субъектив томонлари бор. Буни тушунса бўлар, ҳойнаҳой. Қолаверса, биз "Vatandosh"нинг бир кунмас, бир кун табиий ва нотабиий баррикадаларни синдириб, Ватанга — элдошлар ҳузурига эмин-эркин кириб боришига ишонамиз. Балки бу ташаб-

бус Ўзбекистон Республикаси Журналистлари ижодий уюшмаси томонидан амалга оширилди! Эҳтимол, бу борада Ўзбекистон Мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди улоқбардор бўлар?

Нима бўлганда ҳам, зоримиз бор, зўримиз йўқ!

Ушбу сатрлар муаллифи икки ойдан буён хасталик жафоси билан Тошкентда яшамоқда. Шу аснода у қўллаб ижодкорлар, оддий ватандошлар билан мулоқотда бўлди. У ҳавас билан боқувчи мухбирларни ҳам, кибер ва истеҳзо билан қарагучи

муҳаррирларни ҳам, ён-атрофга хавф ва хавотир билан боқиб, саломинга чўчиб алик олувчи ижодкорларни ҳам учратди, оддий элдошлар эса бемисл

хайрихоҳлик билан қарайди ва бу ишни қўллаб-қувватлайди.

— Ундай деманг, — дейди улардан бири, — ҳозир Ўзбекистонда ҳам "Vatandosh"нинг овозаси биланд. Баракалла, Сизларга! Бўш келманглар!

— "Vatandosh"нинг оёғи нечта ўзи? — дейди яна бир ҳамкасбимиз. — Бу ҳақдаги хушxabар бутун мамлакатда ўрмалаб юрибди!

... Бир кун қирқоёқдан сўрашибди:

— Сен юрганинга адашиб кетмайсанми?

— Нера? — дебди қирқоёқ.

— Масалан, бешинчи оёғингни олдга ташлаганинга ўттиз тўққизинчи оёғинг қандай ҳолатда бўлади?

Қирқоёқ кулимсираб ўтиб кетибди. Аммо уйга боргач, ўйлабди. Ҳақиқатда ҳам, 39-оёқ қандай вазиятда бўларкан? Хуллас, у ҳисобкитобага тушибди. Ҳар бир оёқнинг динамикасидан тортиб, биологик хусусиятлари-ю, узун-қисқалигига арифметикага солибди. Томтом ҳисоботлар йиғилибди. Бора-бора қирқоёқ ҳисобини йўқотиб, мутлақо юролмайдиган бўлиб қолган экан.

Шундай қилиб, "Vatandosh" жамоасининг ҳозир оёқ санашга вақтлари ҳам, ҳушлари ҳам йўқ. Аммо, биз биламизки, келажакда Ўзбекистон ва Америкада қанча ўзбек бўлса, унинг ҳам шунча жуфт оёғи бўлади! Қаноти бўлади! У ўзининг ана шундай забардаст қўл-қанотлари билан етти иқлимни кезади, унинг учун беадад Сахрои кабир ҳам, бемисл уммонлар ҳам чикора бўлиб қолади. Умидсизликка, шубҳаю гумонга йўл йўқ! Ўша кунларга етказсин, иншоаллоҳ!

Ҳозирги кунларнинг ҳар бир дақиқаси беором: газета мазмун-мундарижаси такомиллаштирилаётир, унинг веб-сайти янада мукамаллаштирилаётир. Бу борадаги таклиф ва мулоҳазалар қабул қилинмоқда, ишлаб чиқилмоқда ва татбиқ этилмоқда.

Тўғри, газета сондан-сонга кўркамлашиб, мукамаллашиб бораётганлигини кўпчилик таъкидламоқда. Аммо газетани янада яхшилашнинг исбот талаб этилмайдиган оддий мезони бор. Бу — ўқувчининг мунтазам кўпайиб бориши ҳамда уларнинг газета ишида фаол иштирокидан иборат.

Таҳририятга келинг!
Кўнғироқ қилинг!
Таклиф ва истакларингизни билдиринг!

Газетамизга обуна бўлинг!
Биз ана шундай фаол ва беозор тафаккурли мухлисларга интиқимиз!

Зеро, "Vatandosh" мустақил Ватаннинг газетасидир!

"Vatandosh" ундаги озод ва эркин тафаккурли инсонлар наشريдир!

Алишер АЙМАТЛИ

VATANDOSH
газетаси
ишга қабул
қилади.

Телефон: 646.397.0325
Email: info@vatandosh.com

(Давоми. Боши ўтган сонда.)

Исоқжоннинг келажакка бўлган ишонч ва умиди

1943 йилнинг апрелида тренинг марказида бир неча минг туркистонликнинг тахсилларини яқунлашларига бағишланган тадбир бўлиб ўтади. Битирувчилар кейинчалик Туркистон легионига хизматга юборилади. Тадбирда сўзга чиққан Вали Қаюмхон уларни Туркистон озодлиги учун фидойи бўлиб курашишга даъват этади. Улар орасидан тренингда билим савияси билан алоҳида ажралиб турган 70 киши офицер ва имом лавозимларига тавсия қилинади.

Туркистон легиони аскарлари бу даврга келиб 180–200 мингга яқинлашган эди.

Исоқжоннинг немис офицерларига муносабати

Исоқжоннинг гапига қараганда, Гитлер Берлинга катта умидлар билан боққан бўлса-да, Берлин аҳолисининг ҳаммаси ҳам унинг фашистик ғоясини қўллаб-қувватламас эди. Немисларни Исоқжон турли тоифаларга бўлган, чунончи, офицерлар ичида туркистонликларни унча хушламайдиганлари ҳам борлигини пайқаган эди. Мазкур масалада унинг ғоявий устози Эргаш Шермат билан тез-тез мулоқот қилиб турар ва маслаҳат олар эди. Эргаш Шермат унга немисларнинг бизга бўлган муносабатларига эътибор бермай, Туркистон озодлиги йўлида, тишни-тишга қўйиб, мақсад сари дадил бориш кераклигини айтади. «Тарихда ҳеч вақт Германиянинг Ўрта Осиёни истило қилиш режаси бўлмаган. Советлар эса доимо бизни босиб олиш пайида бўлган. Украина Россия билан Германия ўртасида, шу сабабли уни ўз тасарруфига олиш учун кураш олиб боришмоқда», деб таъкидларди ўшанда Эргаш Шермат.

Исоқжоннинг Германия ҳақидаги илк хулосалари

Исоқжон Германияда, хусусан, Берлинда жуда кўп музей, кутубхона ва бошқа зиё масканларида бўлиб, зиёли одамлар билан учрашади, улардан дунё тарихи, маданиятини ўрганади. Рус-немис сиёсатини тубдан ўрганишга эришади. Бундан ташқари, немислар туркистонликларга, иккинчи даражали миллат вакили сифатида қараганларидан ҳам озор чекади. Нацистларнинг такаббурлиги Исоқжоннинг ғашига тегса-да, у чидаб туришга маж-

бур эди. 1943 йилнинг иккинчи ярмида Исоқжон Грецияга юборилади. Греклар немисларни хуш кўрмасдилар. 1944 йилнинг кузида эса у Чехословакияга жўнатилади. Боймирза Ҳайитнинг кўрсатмаси ва тавсияси билан Исоқжон Словакияда жойлашган 2-Туркистон баталёни командири этиб тайинланади ва унга Вермахт капитани унвони берилди. Шундай қилиб, Исоқжон Нарзиқул Туркистон легиони (Шарқий Европа қисмидаги) раҳбарлари ичида ўз ўрни ва даражаси бўйича учинчи лавозимни эгаллайди. Шу даврда немис офицерлари билан айрим келишмовчиликлар авжга чиққан эди.

Исоқжоннинг партизанларга қўшилиши ёхуд янги ҳаёт бўсағасида

1944 йилнинг сўнги кунла-

аскарлари партизанларга рота қуршовда қолганини ва жангда Исоқжоннинг ўлганини етказишади. Шундай қилиб, 1945 йилнинг бошида Исоқжон Нарзиқул учун уруш тамом бўлади...

Исоқжоннинг Чехословакиядаги ҳаёти

1945 йилининг бошида Исоқжон Нарзиқул жанговар дўстлари билан Чехословакиянинг Долна-Ждана шаҳрига келиб, бу ерда муқим бўлиб қолади. Унга немис ва словак тилларини билиши кўл келади. У Франк Фридрич исмли бадавлат Словак уйида қолади. Унинг Ева, Елена ва Мейна исмли уч қизи бор эди. Исоқжон Словакияда яшаганида маҳаллий полиция ва совет маҳкамалари уни уч марта қаттиқ сўроққа тортиб, СССРга жўнатишга уринадилар. Аммо

Қайнотасидан бизнес сирларини, хўжалик юритишни, молия ҳисоб-китоби, назорати ва ҳаёт учун зарур бошқа нарсаларни ўрганади. Айнан мана шу билимлар унга АҚШда миллионер болишига ёрдам беради. Аммо Советларнинг Европада социалистик лагер қуриши Исоқжонни Ғарбий Германияга кетишга мажбур қилади. У оиласини қолдириб Ғарбий Германияга ўтиб кетади.

Мюнхендаги учрашувлар

1948 йили Исоқжон Нарзиқул Мюнхенда Боймирза Ҳайит, Эргаш Шермат ва бошқа туркистонликлар билан учрашади. Улар майор Алимов, Сатторов ва Жўрабойлар кўпдан буён совет агентлари эканликларини, Советлар улардан тўлиқ фойдаланиб бўлгач, Сибир турмаларига

билан жиддий шуғуллана бошлайди. Қисқа муддат ичида инглиз тилида сўзлашишни ўрганиб олади. Исоқжонни яхши билганлар унга тузукроқ иш таклиф қилишади, шунингдек Американинг махсус давлат бўлинмалари ҳам унга бир неча бор қизиқиш билдиради ва жиддий иш таклиф қилишади. Аммо у барча таклифларни рад этиб, фақат бизнес билан шуғулланишини айтади.

1951 йили у Америкада Мерий исмли ирланд аёлга уйланади ва уч ўғил кўради. Эрининг бизнес ишларига Мерий ҳам қўшилиб, секин-аста ўз ишларини йўлга қўйишади. Исоқжон корхонада ишламай чанг босиб ётган станок ва машиналарни сотиб олиб таъмирлайди ва ижарага олган жойида қайта ишлатади. Ижарага олган корхонанинг бўш майдонларини кейинчалик бирин-кетин сотиб ола бошлайди, янги цех ва ишчи кучларини кўпайтиради. 1960 йили у бутун корхонани сотиб олиб эгалик қила бошлайди. Ўша йиллари унинг бир йиллик айланма маблағи 500 минг АҚШ долларидан ошиб кетади. Тез орада у америкалик ўзбеклардан чиққан биринчи миллионерга айланади.

1968 йилнинг августида Прагада ҳарбий тўнтариш бўлганлиги сабабли аввалги хотинидан кўрган иккала ўғлини Америкага чақириб олади ва барча фарзандларини касб-хунарга ўргатади, ўқитади, катта ҳаётга йўллайди. 1971 йили Исоқжон Нарзиқул биринчи бор онасидан мактуб олади. Кўп йиллик уринишлардан сўнг волидасини Америкага чақиртириб олади. Унинг сўзларига қараганда, бу у учун ҳаётидаги энг қувончли дамлар эди. Америкада онаси Жўрабой дўсти 25 йил Сибир турмаҳоналарида ўтириб чиққанини гапириб беради. Бундан ташқари у бир куни мастлигида Исоқжон ўлмаи тирик қолган, деб айтганини, бу сўзларга бир ишониб-бир ишонмай, ўғлини кутганини Исоқжонга гапириб беради. 1978 йили Исоқжоннинг онаси Ўғилой ая вафот қилади. 1981 йили СССР ҳукумати Исоқжон Нарзиқулга Ўзбекистонга келиб-кетишга рухсат беради, аммо Исоқжон Нарзиқул Эргаш Шермат ва бошқа дўстларининг маслаҳати билан СССРга бормайди. Чунки уларда совет тизимига ишонч йўқ эди. 1989 йили Ўзбекистон мустақиллигига икки йил қолганда Исоқжон Нарзиқул оламдан кўз юмади. У Пенсилвания штатининг Филадельфиядаги қабристонига дафн қилинади.

Мавлон ШУКУРЗОДА,
Филадельфия, АҚШ

БИРИНЧИ ЎЗБЕК МИЛЛИОНЕРИ

Америкадаги туркистонликлар жамияти асосчиларидан бири Исоқжон Нарзиқулнинг ҳаёт қувончлари ва ташвишлари ҳақида

рида Исоқжоннинг сафдоши, 1-Туркистон баталёни командири К.Алимов кириб келган янги йил муносабати билан кичик ўтириш ташкил қилмоқчи бўлиб, бир неча немис офицерини ўз уйига таклиф қилади. Ҳарбий статуси бўйича у Исоқжондан бир поғона устун эди. Исоқжонга ҳам бу ўтиришга зудлик билан етиб келишни буюради. Кеча бошланади, немисларни атайлаб қаттиқ ичиришади, сўнгра К.Алимовнинг аскарлари барча немис офицерларини ўша ернинг ўзида отиб ташлашади. К.Алимов Исоқжон Нарзиқул ва ўзига қарашли мингдан ортиқ аскарга немислардан фойда йўқлигини, улардан қочиб Словак партизанларига қўшилиш вақти келгани ва советлар шунда уларни кечиршини айтиб, бирга кетишга даъват қилади.

Исоқжонга бу таклиф унчалик ёқмайди, аммо Алимов унга икки офицерни қўшиб, бирга кетишга мажбур қилади. Словакия ҳудудида уларни партизанлар бошлиғи полковник Болшинский кутиб олади ва у ҳам совет ҳукумати албатта кечиршини айтади. Лекин совет ҳарбий мактабида таълим оган Исоқжон русларга ишонмас, советлар ҳеч қачон асирга тушганларни кечирмаслигини биларди ва бу ердан қочиб кетиш йўлларини ахтаради. У яна ғарбга қайтишга аҳд қилади. Партизанлар бошлиғи Исоқжонга 100 та солдатга раҳбарлик қилишни топширади. Биринчи жангдаёқ Исоқжон ҳийла ишлатиб, ўзини ўлдига чиқаради ва ишончли 8–10 аскарлари билан Ғарбга ўтиб кетади. Алимовнинг

жўнатганликлари хусусида айтиб беради. Исоқжон Мюнхенда бироз қийналади, лекин иш топиб, Евага ва икки боласига пул, озиқ-овқат юбориб туради. У Евани ҳам Ғарбга олиб кетмоқчи бўлади. Лекин Ева бунга кўнмайди, чунки Исоқжоннинг ўз уйи йўқ, бундан ташқари, касал онасини ташлаб кета олмас эди. Исоқжон чорасиз қолади. Ўша вақтдаги вазият унинг Америкага кетишини тақозо этади. Кўп ўтмай Канадада яшовчи эски таниши Мартин Суезз уни чақириб, яхши бир иш таклиф этади. Лекин у Андрей деган дўстининг маслаҳати билан Мюнхендаги брокерлик фирмаси бўлими орқали Чехословакия фуқароси сифатида Америкага кетади.

Америкадаги ҳаёт

1949 йилнинг 30 апрелида Исоқжон Нарзиқул Нью-Йоркка келади. У ўзбеклар орасида Америкага кириб келган биринчилардан эди. Нью-Йоркда уни Андрейнинг акаси кутиб олади ва Филадельфияга юборади. Исоқжондастлаб Филадельфия шаҳридаги «Женерел Стил» корхонасида ҳовли супурувчи бўлиб ишга кирилади. Кейинчалик машҳур «Боинг» самолётлари ишлаб чиқарувчи компания билан ҳамкорлик қиладиган ва унга керакли детал ҳамда мосламаларни етказиб берадиган «Балдвин Мануфактуринг Компани» корхонасига ишга ўтади. Шу кундан эътиборан Исоқжон ўз устида ишлаб, тил ўрганади, техника ва бошқа нарсалар

ТУРКИСТОН ва II ЖАҲОН УРУШИ — ТАРИХНИНГ ОҚ ДОҒЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Легионнинг ташкил этилиши сабаблари, мақсади ва сиёсий ғояларининг моҳияти ҳам шу икки қарама-қарши томондан туриб таҳлил қилишга ҳаракат қилинган. Аммо бу феномен ҳозирги кунгача кенг кўламда ўрганилмаган ва унга объектив илмий-тарихий баҳо берилмаган ҳамда энг муҳими, ҳар бир легионернинг легионга киришининг индивидуал сабаблари, урушдан олдинги ҳаёти, қолаверса, урушдан кейинги тақдири қоронғулигича қолиб кетган.

Хўш, Легион аскарлари кимлар? Уларнинг мақсадлари, орзу-умидлари нима бўлган? Энг асосийси, Легион тузулишида қандай шарт-шароитлар ва омиллар асосий роль ўйнаган, аввало, улар қандай сиёсий ғояга таянишган?

Туркистон легиони ва қатағон қурбонлари

Маълумки, Туркистонга Совет империясининг кириб келиши ва мустақамланиши, аёвсиз “қизил қатағон” орқали амалга ошган. Большевикларнинг Туркистон халқига қилган ваҳшийликлари туфайли неча минглаб миллатдошларимизнинг умри хазон бўлган. Бундан нафақат тарихий манбалар, балки яқин ўтмишимиз ва ота-оналаримиз гувоҳлик берадилар. Туркистон Легиони тузилишининг сабабларидан бири ҳам, айнан, шу Сталинизм қатағони, десак ҳеч муболаға қилмаган бўлаемиз.

Иккинчи Жаҳон уруши арафасида Совет тузуми, айтиб ўтилган қатағонлар туфайли, минтақани эндигина ўз тизимига сола бошлаган эди; мажбурий коллективлаштириш қарийб ниҳоясига етган, “Босмачилик” деб аталган миллий озодлик ҳаракати бостирилган ва ҳур фикрли миллий элиталар ликвидация қилинган эди. Чунки қарийб ҳар бир оиладан, “контрреволюционер”, “Босмачи”, “Бой-қулоқ”, “миллатчи ва халқ душмани”га айланиб қатағон қилинган ва ном-нишонсиз кетган кишилар топиларди. Бу эса ўз навбатида, Совет тузумига қарши бўлган кайфиятни нафақат сақлаб қолган, балки янада кучайтирган эди. Шунинг учун Легион аскарлари ҳақида сўзлаганда, уларни келиб чиқиши номаълум, ўтмишсиз оппортунист шахслар, деб таърифлаш ноўрин ва уларнинг тарихий ўтмишидан кўз

юмиб бўлмайди. “Отамни ва акамни советлар отишган ва мен шунинг учун [имконият туғилгач, И.Ш.] Туркистон Легионига қўшилдим”, деб ёзган эди Легион аскарлари Зубайдулла Жўра. Бу эса легионерларнинг бевосита “Қатағон” билан юзма-юз бўлганидан далолат беради. Шуниси ҳам диққатга сазоворки, 1942 йил ноябрь ойида ўтказилган сўровларга кўра, ҳар бир Легион аскарлари олмонлар тарафига ўтиш сабабини, Сталинизм ва коммунистларнинг қатағонлари оқибати, деб кўрсатишган.

Туркистонликлар Қизил армия сафида

Ўтказилган сўровларда кўпчилик легионерлар Қизил Армиядаги дискриминацияларни ҳам мотив қилиб кўрсатишган. Қизил Армия сафида Иккинчи Жаҳон уруши йилларида 4.8 миллиондан зиёд Ўрта Осиёликлар хизмат қилишган. Фронтга етиб келишгач, улар рус зобитлари томонидан сараланиб, турли дивизияларга бўлиб ташланган. Бунга Сталининг “осиёлик аскарлар”га нисбатан ишонсизлиги сабаб бўлган. Миллий бўлинмалар тузилса, улар биргалашиб, ёппасига душман томонига ўтиб кетиши мумкин, деб ўйлашган. Дарҳақиқат, “қизил қатағон”нинг туркистонлик аскарларга маънавий салбий таъсири катта бўлиб, уларнинг кўпчилиги руслар учун жонларини фидо қилишни исташмаган. Ўрта Осиёлик кўпчилик оддий аскарлар рус тилини билишмаган ва буйруқларга тушунмаганлиги сабабли рус зобитлари томонидан хўрлангани ҳақида кўп маълумотлар бор. Устига-устак Қизил Армия моддий жиҳатдан жуда ёмон таъминланган бўлиб, аскарлар оч-юпун ҳолатда жангга киришган. Сталин қўл остида бўлган Советлар Армияси 1941-42 йилларда ҳеч бир мантқиқсиз ва тактикасиз, таваккалга ўз аскарларини жабҳаларга ташлар ва улар Вермахт томонидан аёвсиз қирилар эди. Чунки 1937-39 йилларда Қизил Армиядаги Сталин қатағонидан, “Қизил Армиянинг боши кесилган” — қарийб 80 фоиз тажрибали совет генерал-зобитлари ликвидация қилинган ва шунга мувофиқ, Советлар Армияси ҳалокат ёқасига келиб қолган эди. 1942 йили Сталинград жанглирида минглаб ўзбек ва

татар аскарлари рус зобитларининг ҳарбий буйруқларидан маънисиз ўлим, деб бош тортишган ва бунинг учун жазоланган. Қизил Армиядаги жанг қилиш ва аскарлик шарт-шароити ҳеч бир давлат армиясида учрамайдиган оғирликда бўлиб, ҳаттоки, чекиниш ва асирга тушиш ҳам жиноят ҳисобланган. Сталининг 1941 йил 16 август № 270 буйруғи билан, “ҳар бир чекинган ёки асирга тушган совет аскарлари “Ватан хоини”, деб эълон қилинган, ҳаттоки, уларнинг оила аъзолари ҳам қатағонга учраган. Шундай ҳоллар бўлганки, олмон аскарлари қизил аскарларни ярадор ва ҳолсиз аҳволда топилган бўлса ҳам, улар асирга тушишдан бош тортишган ва ўзларини ўзлари ўлдиришган. Легионер Боймирза Ҳайит шоир Абдулҳамид Чўлпонни шахсан таниганлиги туфайли қатағондан қочиб, 1939 йили Қизил Армия сафида қиради. Аммо у ердаги шарт-шароит шунчалик қийин бўладики, у 1941 йили оғир ярадор бўлиб олмонлар томонидан асир олинганда бу “қизил дўзах”дан қутулганига шукроналар айтади.

Туркистонликлар олмон аскарлар лагерларида

Совет-олмон урушида 5,7 миллиондан ортиқ совет аскарлари Олмония лагерларида тутқунликда бўлишган. Собик легионер ва Олмонияда яшаган наманганлик тарихчи олим Боймирза Ҳайитнинг маълумотларига кўра, 1 700 000 туркистонликлар олмон аскарлар лагерларида бўлишган. Фикримизча, бу сон жуда ошириб кўрсатилган. Бизнингча, доктор Ҳайит умумий туркий аскарларни (татар, озарий ва бошқа.) қўшиб ҳисоблаган бўлса керак. Биздаги манбаларга қараганда, 800 000дан 1 млн.га қадар туркистонликлар олмон лагерларида тутқунликда бўлиши мумкин. Олмон лагерларида (Шталаг-Штаммлагер-асосий лагер ёки КЦ (Концентрационлагер деб ҳам аталган) совет аскарлари жуда оғир шароитда сақланар эди. Олмон ирқчи-миллатчи пропагандаси халқларни турли даражаларга категориялаштирган эди. Совет аскарлари энг қуйи даражада халқ - “Untermenschen” категориясига киритилган бўлиб, СС томонидан сараланиб систематик тарзда лик-

видация қилинади. Асирлар лагерларга жойлаштирилгач, биринчи навбатда, СС аскарлари яхудийларни алоҳида саралаб, ўша заҳотиёқ отиб ташлашган. Кўп ҳолларда мусулмон асирлари ҳам суннат қилинганлиги туфайли яхудий сифатида отилган. Олмон аскарлари мусулмончиликда ҳам суннат қилиш амали борлигини анча ташвиқотлар орқали билиб олганларидан кейингина бу ҳол камайган. Бундан ташқари очарчилик, эпидемия ва совуқдан қанчадан-қанча асирлар нобуд бўлишган. Шу аснода, 1942 йилнинг охиригача 2 млн. дан зиёд совет аскарлари СС томонидан ўлдирилади.

Шундан келиб чиқиб мулоҳаза қилиш мумкинки, туркистонлик асирлар легион тузила бошлангач ўлим лагеридан омон қолишнинг бирдан-бир йўли Туркистон Легионига кириш деб тушунишган.

Туркистон легионининг тузилиши

Адолф Гитлернинг умум колониал режасига кўра, Совет Шарқи Олмония империяси учун хомашё базаси бўлиб қолиши керак ва у “Ҳиндистон Буюк Британия учун қанчалик муҳим хомашё базаси бўлса, шарқий ерлар биз учун унданда муҳимроқ бўлажақдир”, - деб айтган эди. Босиб Олинган Шарқий Ўлкалар (БОШЎ) вазири Алфред Розенберг “Россиянинг йиллик 400 000 дан ва 500 000 тоннагача ишлаб чиқарилаётган Ўрта Осиё пахта базаси энди энди олмония саноатига берилмоғи керак”, - деб таъкидлаган эди. Аммо аниқ бир сиёсий-ҳарбий режа ҳали тузилмаган бўлиб, Гитлернинг эътирофига кўра, олмон жабҳасидан шарқдаги (М.Туркистон ва туркистонликлар) халқлар учун бир қанча миллий ва сиёсий пропаганда қилиш мумкин эди.

Розенбергнинг БОШЎ вазирлигида 1941 йилнинг сентябр ойида Туркистон Легионига тамал тоши қўйилади. Биринчи навбатда рус бўлмаган совет аскарлари учун миллий комиссиялар тузилади ва бу

комиссияларга ҳар бир миллат вакилларидан, эмигрантлар таклиф қилинади. Туркистон комиссиясига турколог олим профессор Герхард фон Менде бошчилик қилиб, унга ўша пайтда Парижда яшаётган Туркистон мухториятининг собиқ президенти Мустафо Чўқай ва унга ёрдамчи қилиб Вали Қаюмхон киритилади. Лекин Мустафо Чўқайнинг фаолияти қисқа бўлиб, у туркистонлик асирларни рўйхатга олиш вақтида лагерларда тарқалган тифга чалинади ва 1941 йил 27 декабрда Берлиндаги Августе-Виктория хастахонасида вафот этади. Унинг ўлиmidан сўнг туркистонликларнинг якка сардори Вали Қаюмхон бўлиб қолади. Чунки Қаюмхон олмонларнинг ишончини қозонган, совет мактабини кўрмаган ягона туркистонлик эмигрант бўлиб, олмон тилини мукамал биларди ҳамда олмон миллатига мансуб аёлга уйланган эди. Шунинг таъкидлаш жоизки, юз минглаб туркистонлик асирлар айнан унинг заҳмати ила олмон Концлагеридан омон қолишган.

Шу ўринда нацистларнинг туркистонлик асирларга нисбатан сиёсатининг туб бурилишига нима туртки берди, деган савол туғилиши табиий.

Биринчидан, нацистлар Совет Иттифоқидаги антикоммунистик кайфиятда бўлган миллатлардан сиёсий қурол сифатида фойдаланмоқчи бўлишди.

Иккинчидан, эмигрантлар ва олмон шарқшунослари Наци ҳукуматининг рус бўлмаган асирларга муносабатига кўп эътироз билдирадидлар. Улар Совет шарқ халқлари рус-коммунистлар томонидан кўп жабр кўргани ва мажбурий аскарликка олингани ва уларга алоҳида ижобий муносабатда бўлинса, асирлар олмон жабҳасига ўтиши мумкинлигини таъкидлайдилар.

Ифтихор ШОМУРОДОВ,
Берлин, Хумбольд
университети, Шарқий
Европа тарихи факультети
аспиранти.

(Давоми келгуси сонда.)

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Биринчи уриниш

Ўзбекистон ФИФА байроғи остида ўтказилаётган жаҳон чемпионатларида, агар айна вақтда Мексикада давом этаётган ўсмирлар ўртасидаги кичик мундиални ҳисобга олмас, икки марта иштирок этган. Аввалига, 2002 йили Қатарда бўлиб ўтган ёшлар ўртасидаги Осиё чемпионатини кучли тўртликда яқунлашга муваффақ бўлган Виктор Борисов шогирдлари 2003 йили Бирлашган Араб Амирликларида ўтказилган жаҳон чемпионати йўлланмасини қўлга киритишганди. Таркибида, айна вақтда Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоларига айланган футболчилар – Александр Гейнрих, Игнатий Нестеров, Жасур Ҳасанов, Мансур Саидов, Илхом Суюнов, Элдор Магдеев, Ислон Иномов, Ярослав Крушелницкий, Марат Бикмаев кабилар бўлган жамоа мусобақанинг “В” гуруҳида амалдаги чемпиони Аргентина, бўлажак финалчи Испания ҳамда Африканинг ўша вақтдаги 3-жамоаси Мали билан бир гуруҳдан жой олганди. Ўзбекистоннинг жаҳон чемпионатларидаги дастлабки иштироки илк гол, илк сариқ ва илк қизил карточка, ҳамда, учта мағлубият билан ёдда қолди, холос. Қизик томони, ўша “илк”ларнинг барчаси бир футболчи – Ислон Иномов номи билан боғлиқ. Жаҳон чемпионатида “Бухоро” футболчиси сифатида тўп сурган таянч ярим ҳимоячиси Мали ёшларига қарши учрашувда ҳисобни тенглаштирган, кейин сариқ карточка олган, сўнг, иккинчи сариқдан сўнг қизил карточка билан жазоланган эди.

Иккинчи уриниш

2008 йили Саудия Арабистониди бўлиб ўтган ёшлар ўртасидаги Осиё чемпионатида Аҳмад Убайдуллаев бошчилигидаги Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси, ўша вақтда, футбол бўйича терма жамоаларимизнинг Осиё чемпионатларидаги энг яхши натижасини қайд этди – ўзбекистонлик ёшлар фақат финалда, БААлик тенгқурларига мағлуб бўлишди. Мусобақа регламентига кўра, кучли тўртликдан жой олган жамоалар 2009 йилнинг кузида Мисрда бўладиган ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионати йўлланмаси эгасига айланарди.

2003 йилги таркибдан фарқли ўлароқ, бу терма жамоанинг аксарият аъзолари ўз клубларининг асосий футболчилари ҳисобланмасди. Убай-

дуллаевнинг “болалари”, 6 йил аввалгига жамоага қараганда нисбатан енгил – Гана, Англия ва Уругвайдан ташкил топган гуруҳдан жой олганди, аммо жамоамизнинг ўзи 6 йил аввалгисидан кучсизроқ эди. Борисов шогирдлари ўйинида хилма-хиллик бўлган эрса, Убайдуллаев жамоаси асосий эътиборни ҳимояга қаратарди ва охир-оқибат бу нарса вакилларимиз кўп ҳам муваффақият келтиргани йўқ. Яқунда Мисрдаги мусобақа ғолибига айланган Гана ёшларига қарши учрашувда бир бўлим чидаб бериб, биринчи бўлиб ҳисобни очишганига қарамай, ўзбекистонлик ёшлар 1:2 ҳисобида имкониятни бой беришди; Уругвайга қарши учрашувда ҳимоявий тактикамиз умуман иш бермади ва жаҳон чемпионатларидаги иштирокимиз давомида 0:3 ҳисобидаги илк йирик мағлубият “эгаси”га айландик. Фақат Англияга қарши, деярли ҳеч нимани ҳал қилмайдиган учрашув-

даги Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси фақат мусобақа финалида, футболчиларининг ёши кичрайтирилгани катта шубҳа остига олинган Шимоллий Корея ўсмирларига имкониятни бой берди, холос. Ўша, анча асабий кечган учрашувда асосий ҳимоячилардан бири Сардор Раҳмонов ҳамда терма жамоа сардори, унинг юраги ҳисобланган Аббосбек Махталиев майдондан четлатилганди. Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси Осиёнинг амалдаги иккинчи жамоаси сифати Мексикада бўлажак мундиал йўлланмасини қўлга киритди ҳамда Янги Зеландия, АҚШ ва Чехия ўсмирлари билан бир гуруҳдан жой олди. Янги Зеландияга қарши илк

рикалик тенгдошлари устидан ғалаб қозониб, айнан ўша муваффақият эвазига плэй-офф йўлланмасини қўлга киритишганди...

Гуруҳ босқичининг 1-турида АҚШ ўсмирлари Чехияни йирик – 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратишган ва мусобақани йирик мағлубият билан бошлаган Ўзбекистонга қарши ўйин олди-дан фаворит сифатида эътироф этилишаётган эди. Аммо вакилларимиз АҚШ терма жамоаси кўрқан нарса – биринчи турдаги мағлубият алаmidан кейинги тажовузкорлик ҳамда ғалабага бўлган интилишдан тўлиқ фойдаланишди.

Чехия ўсмирларига қарши учрашув вакилларимизнинг гуруҳ босқичидаги энг чиройли ўйини бўлди.

Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси гуруҳда биринчи ўринни эгаллагани ҳолда кейинги босқич йўлланмасини қўлга киритган бўлса, Ўзбекистонни йирик ҳисобда мағлубиятга

чидаги барча учрашувларни Торреон шаҳрида ўтказди ва ҳақиқий маънода маҳаллий футбол ишқибозларининг суюкли жамоасига айлана олди. Мексикаликлар Торреонда Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоасининг фан-клуби ташкил қилиб, унга раҳбарлик қилаётганлар: “Ўзбекистонликларни қўллаб-қувватлаш учун керак бўлса Монтеррейга боришга ҳам тайёрмиз”, деган гапларни айтишди. Монтеррейда бўлиб Уругвайга қарши ўйинда деярли бутун стадион ўзбекистонликларни қўллаб-қувватлади, аммо бу нарса, бахтга қарши, бизга фойдаланишди.

Қаҳрамонлар

Мусобақа чорак финалида вакилларимиз Уругвай қаршилигини синдира олишмади. Мусобақанинг энг ҳужумкор жамоаларидан бири сифатида эътироф этилган вакилларимиз ўйинини синчиклаб ўрганган уругвайлик ўсмирлар ҳужумчиларимизга марказдан ёриб кириб имконини умуман беришгани йўқ. Ярим ҳимоячиларимизнинг ҳаводан жарима майдончасига узатган тўплари эса уругвайлик ҳимоячилар учун совға бўлаверди. Уругвай ўз ўйинини ҳимоядан ташкил қилди ва учрашувнинг боришини назорат қилиб турди, иккита жуда қулай вазиятга эга бўлди ва уларни голга айлантди.

Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси бош мураббийи, Мексикага йўл олиш олди-дан, Ўзбекистон телевидениесига интервью бера туриб: “Мамлакатимиз мустақиллигининг 20 йиллигига тўёна билан қайтишга ҳаракат қиламиз”, деганди. Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоасидан, кўпчилик, яхши бир иштирокни кутганди холос. Бугунга келиб улар қаҳрамонларга айланиб бўлишди. Уругвай имконият бой берилди, аммо бундан ҳеч ким хафа бўлмас керак. Ғалаба қозонсак, ярим финалга чиқсак яхши бўларди, аммо Янги Зеландия билан ўйиндан кейин чорак финалга етиб келишимизни ҳеч ким тахмин ҳам, орзу ҳам қилмаганди. Бўлди, мусобақа тугади, ушбу ўсмирлар терма жамоаси ҳам амалда ўз фаолиятини яқунлади. Аммо ундаги иқтидорларни сақлаб қолиш керак. Яъни, уларни яқин ва узоқ хорижнинг кучли клубларига экспорт қилиш керак. Токи улар ушбу хозирги қаҳрамонларни келажакнинг қаҳрамонларига айлантира олишсин!

Муҳрим АЪЗАМХЎЖАЕВ**Тарих ўзгарди. Энди навбат келажакка!**

да, кейин маълум бўлишича, инглизларнинг 3-таркибига қарши учрашувда тезкор Иван Нагаевнинг ягона голи эвазига 1:1 ҳисобидаги дурангни қўлга киритдик. Бу Ўзбекистоннинг жаҳон чемпионатларидаги илк очкоси эди.

2003 йилги жаҳон чемпионатидан сўнг Александр Гейнрих, Ислон Иномов ва бошқаларга немис клублари таклиф билан чиқишганди, Игнатий Нестерова инглиз клублари қизиқиш билдираётгани ҳақида гап-сўзлар пайдо бўлганди. Умуман, мундиалдан сўнг Гейнрих Москванинг ЦСКА, Марат Бикмаев Самарнинг “Крилья Советов”, Ярослав Крушелницкий Волгограднинг “Ротор” жамоасига йўл олганди. Мисрдаги мусобақадан сўнг ўзбекистонлик бирорта футболчи мамлакатимизни тарк этгани йўқ. Чунки уларнинг ҳеч бирига на яқин, на узоқ хориж клубларидан таклифлар бўлмади.

Учинчи уриниш

2010 йили Тошкентда ташкиллаштирилган ўсмирлар ўртасидаги Осиё чемпионатида Алексей Евстафеев қўл ости-

учрашув ва унда қайд этилган натижа ўзбекистонлик футбол ишқибозларининг хафсаласини пир қилгани рост гап. Бир томондан, катта мусобақанинг илк учрашувидаги ҳаяжон, бошқа томондан, Тошкентдаги финал учрашувида қизил карточка олган асосий футболчиларнинг йўқлиги жамоамизга панд берди. Умуман, ўша учрашув жуда ҳам кўпчиликини, шу жумладан, Янги Зеландия ўсмирлари устози Аарон Макфарланни ҳам ҳайрон қолдириб, “Жамоамиз бу қадар йирик ҳисобда ғалаба қозонганини эслай олмайман” дейишигача сабаб бўлди.

Мавзудан биров четга чиқиб, яна тарихга қайтадиган бўлсак, Ўзбекистон МДХ ва Болтиқбўйи мамлакатлари орасида ўсмирлар ўртасидаги жаҳон чемпионатида иштирок этган иккинчи мамлакат ҳисобланади. 2007 йили Жанубий Кореяда ташкиллаштирилган мусобақа Тожикистон ўсмирлар терма жамоаси 1/8 финалгача етиб бориб, чорак финал йўлланмасини перулик ўсмирларга бой беришганди. Эътиборли томони, гуруҳ босқичида тожикистонликлар фақат бир марта – аме-

учратган Янги Зеландия гуруҳда учинчи бўлди, холос.

Вакилларимиз ўша, Чехияга қарши баҳсдаёқ терма жамоаларимизнинг жаҳон чемпионатларидаги дастлабки йирик ғалабасини қайд этишлари мумкин эди, аммо, кейин билсак, бу нарса Австралияга қарши нимчорак финал ўйинига қолдирилган экан. Ушбу жамоалар Тошкентда ўтган ўсмирлар ўртасидаги Осиё чемпионатининг ярим финалида ҳам тўқнаш келган бўлиб, осон бўлмаган учрашувда вакилларимиз, Аббосбек Махталиевнинг дубли эвазига 2:1 ҳисобида ғалаба қозонишганди. Жаҳон чемпионатидаги ўйин ҳам Евстафеев шогирдлари учун осон бўлмаслиги тахмин қилинганди, ўйин олди-дан кўпчилик австралияликларнинг ғалабасини тахмин қилганди. Аммо ўсмирларимиз ҳамма нарса майдонда ҳал қилинишини исботлашди. Махталиев, Темур Ҳақимов, Ёрбековнинг голлари ҳамда Чепменнинг автоголи вакилларимизга 4:0 ҳисобидаги ҳам йирик, ҳам тарихий, ҳам рекорд ғалабани туҳфа этди.

Вакилларимиз гуруҳ босқи-

РОСТ АЙТГАНИ... БОЛА ЯХШИ!

Арпа экиб бугдой кутманг...

Ишдан қайтишингиз билан фарзандингиз истиқболингизга чиқади. Кўзи тўрт бўлиб сизни кутган эмасми, кўришар-кўришмас савол беришга тутинади. Фарзандингиз бераётган саволлар унинг хаёлот оламидек кенг ва ранг-баранг. Мактабда муаллимидан эшитган-у, аммо мағзини чақа олмайётган янги билимлар унга тинчлик бермайди, ён-атрофида кечаётган турфа ҳодисалар синоатига тезроқ етишга интилади. Тонгда куёш чиқиши, намозшомда эса яна ўз ётоғига кириши, тунда куёшнинг ўрнини билинтиймай дегандек, осмонда оймонинг пайдо бўлиши...

Булар сиз учун кундалик воқеликка айланиб улгурган. Шунданми, фарзандингизнинг ана шу ҳодисалар нима учун рўй бериши ҳақидаги жўн бўлиб туюлган саволига жавоб берингиз келмайди. Гоҳида билмаганингиздан, гоҳида эса истамаганингиздан жажжи билимдоннинг сўровларини эътиборсиз қолдирасиз. “Кўй, болам, нима қиласан, бошингни қотириб, ундан кўра, мультфильм томоша қил”, дейсиз тезроқ унинг хархашаларидан халос бўлиш учун. Ёки “Бор, онангдан сўра, айтиб беради” дея ошхонада куймаланаётган аёлингиз қошига юборасиз...

Кун бўйи хаёлингизни банд этган рўзгор ташвишлари, тирикчилик уринишлари сабабми, фарзандингиз кўзида чақнаб турган иштиёқ оловини сезмайсиз. Ота-онасини турфа саволларга кўмиб ташлаган, аммо бирорта ҳам жўяли жавоб ололмаган кичкина донишманднинг кўзларида ёниб турган учкун аста-секин сўнаётганига ҳам эътибор қилмайсиз.

Бу ҳолат деярли ҳар куни давом этади. Асов от каби югурик хаёллар билан бўй чўзаётган фарзанд ота-онасини яна кўп бора саволга тутаяди. Улар ҳам анойи

эмас, ҳар гал “сувдан қуруқ чиқиш”нинг йўлини топишади, болакай жуда тихирлик қилиб сўроққа тутаверса, яхшилаб уришиб ҳам беришади. Шу тариқа, бола савол бермай кўяди, ота-онанинг ҳам қулоғи тинчийди, аммо... шунинг баробарида эндигина униб-ўсиб келаётган иқтидор сўнади, келажакда бирор бир соҳада тенгсиз мутахассис бўлиб етишиши мумкин бўлган истеъдод йўққа чиқади.

Психологларнинг айтишича, болалигида кўп савол беришга одатланган, воқеликка тийрак назар билан қараган кичкинтойлар келгусида интеллектуал салоҳияти юқори, тафаккури кенг инсон бўлиб етишадилар. Бунинг учун эса болада истеъдод ғунчалаётган пайтданоқ уни авайлаб парваришlash, гул бўлиб очилишига имкон яратиш лозим.

Бўладиган бола бошидан маълум, дейди халқимиз. Чиндан, тенгдошларини ортидан эргаштираётган кичкинтой ақлини таниб кўпнинг бошини қовуштирадиган етакчи бўлиб кетиши ҳеч гап эмас. Зеҳни ўткир, ҳофизаси кучли болакай яхши ижодкор, етук олим, кўли гул ҳунар эгаси бўлиб етишиши мумкин.

Абу Али ибн Сино ўсмирлик пайтидаёқ улуғ табиб сифатида донг таратган, даво истаган қалбларга шифо улашган.

Оврўпа мусиқасининг пирларидан дея тан олинган Моцарт уч ёшида мусиқий асарлар ижод қила бошлаган.

Хожа Абдуҳолиқ Ғиждувоний тўққиз ёшида Қуръони каримни ёд олган, ўсмир чоғидаёқ илмнинг баланд рутбаларини эгаллаган.

Француз олими Блез Паскаль 11 ёшида овоз назариясини кашф этган, 15 ёшида ўз даврининг энг дондгор математикларини жамлаган кенгаш аъзоси бўлган.

Алишер Навоий 7 яшарлигида Фаридиддин Аттор-

нинг “Мантиқ ут-тайр” асарини бошдан-оёқ ёд билган. Ўспирин йигитчанинг “Оразин ёпқоч...” дея завқу шавқ билан ўқиган ғазалини тинглаган Лутфийдек малик ул-калом шоир биргина байт учун бутун шеърий хазинасини беришга тайёрлигини изҳор қилган.

Кибернетика асосчиси Норберт Винер 14 ёшидаёқ Гарвард университети талабаси бўлган, математиканинг ақлини шоширувчи жумбоқларига ечим топган.

Бобур Мирзо ўн бир ёшида салтанатни бошқарган,

ҳукмдорликнинг залворли ташвишларини нозик елкасида кўтара олган.

Шарку Ғарб осмонининг порлоқ юлдузи бўлган бу зотларнинг ҳаёт йўлига назар солсангиз, бир умумий жиҳатни топишингиз мумкин: улар зиёли оилада, маърифатли тарбиячилар қўлида камолга етганлар, гўдаклик пайтиданоқ ота-оналари уларнинг таълим-тарбиясига етарли эътибор қаратган. Улардаги истеъдод рўёбга чиқиши, такомлига етиши учун ўз вақтида керакли чоралар кўрилган.

Эътибор берганмисиз, бола табиатан ишонувчан бўлади. У ҳатто катталарнинг ёлғонларига ҳам чиппа-чин ишонади. Мурғак қалбнинг ишонувчанлиги эса ота-оналарга қўл келади: кўпинча уни алдаб, ёлғон сабабларга ишонтиришга уринишади. Бироқ “Алдагани бола яхши” қоидаси фарзанд тарбиясига

онгига ҳам арпа экиб қўйиб, бугдой кутмаслик керак.

Боланинг интилиш ва иштиёқларини сўндириш, ҳафсаласини пир қилиш охирикват унинг қалбани синишига олиб келиши мумкин. Синган ниҳол эса ҳар доим ҳам бўй чўзиб кетавермайди. Бу жиҳатдан, болаларнинг фикрларига жиддий муносабатда бўлиш, ташаббусларини қўллаб-қувватлаш муҳим. Ана шунда боланинг ўзига бўлган ишончи мустаҳкамланади. Айрим руҳшунослар ота-она баъзида оилавий муаммоларни муҳокама қилаётганда боласига ҳам фикр билдириш имконини бериши зарурлигини айтишади. Улуғ маърифатпарвар Абдулла Авлонийнинг “Кам таҳқирланган бола ўз қадр-қимматини яхши англайдиган бўлиб етишади” деган фикри ҳам замонавий психология хулосаларига ҳамоҳанг янграйди.

Абдул СОБИР

Immigration Attorney
 2610 E. 18th st, Suite 5. Brooklyn. NY. 11235
 Phone: 718.303.8999

«VATANDOSH» - ЛУФАТ

Аблақ – ола-була.	Болсухан – ширинкалом.	Жайдари – маҳаллий.
Абира – эвара, неваранинг невараси.	Валвала – тўполон, жанжал.	Жарроҳ – хирург.
Абрў – қош.	Водил – дилни очадиган.	Жонсўз – жон куйдургувчи.
Авраг – тахт.	Дарбон – эшикбон.	Зардоли – ўрик.
Адам – йўқлик.	Дарбор – ҳовли жой.	Инжи – нозик.
Аравак – булоқнинг бир тури.	Ёвқур – дадил, жасур.	Инжу – дур, марварид.
Арус – келинчак.	Ёзиқ – гуноҳ.	Йўғонбўйин – зўравон.
Атриёт – парфюмерия.	Ёзмиш – тақдир.	Кампирдаҳан – омбир.
Афзун – ортиқ, зиёда.	Ёгий – душман.	Касана – шойи.
Басе – жуда, кўп.	Жавпазак – тезпишар.	Каторга – сургун.
		Кашмири – жуда айёр.
		Кечмиш – ўтмиш.

(Давоми. Боши олдинги сонларда.)

АНТИҚА КИТОБ

Ўқиб кўрдилар.
Ёқмади.
Қайта ёздилар.
Асл ҳолига қайтди.
Ўчириб ташладилар.
Тагин аслига қайтди.
Оловга отдилар.
Ёнмади...
Бу Китоб — Тарих эди!

АҚЛ ТИШИ

Ақл кириши учун ақл тиши чиқишини кутиб ўтириш шарт эмас.

МЕҲР ВА МАКР

Аёл меҳри — асалдек тотли. Аёл макри — захардек хавфли.

ХАТАР

Кўшни қишлоқда туғилган донишманддан кўра ўз қишлоғимдан чиққан телба афзал дейдиганлар жамият илдизига тушган қуртдир!

МУСТАМЛАКАЧИЛАР ОРЗУСИ

Икки кўчқор сузишса, бўрининг насибаси бутун бўлади...

СУКУТ — ОЛТИН

Олимларнинг кузатишича, эр-хотин қанча кам гаплашса, оила шунча мустаҳкам бўларкан.

ОХИРИ ҚАНДАЙ БЎЛАРКИН?

Қачондан бери бир нарса ни ўйлаб ўйимга етолмайман. Бу дунёда ҳамма нарса соти-

лади ва сотиб олинади, деган ақида билан яшайдиганлар охиратни хаёлига келтирармикин? Ё у дунёга борганда ҳам шайтон билан тил бириктириб, дўзахга чап бераман-у, жаннатнинг энг гуллаган жойини сотиб оламан, деб ишонармикин? Шуларга ўзинг инсоф бер, Яратган Эгам!

РОСТ ВА ЁЛҒОН

Ҳақиқатдан кўрққан одам ёлғоннинг панасига беркинади.

ХОМ СУТ ЭМГАН

Одам учта нарсанинг кадрини доим кечикиб билади. Ёшлик. Соғлиқ. Тинчлик.

ГУНОҲИ АЗИМ

Дўстни хўрлаш — гуноҳ. Умр йўлдошини хўрлаш — юз ҳисса гуноҳ. Отанани хўрлаш — минг ҳисса гуноҳ. Гўдакни хўрлаш — чексиз гуноҳ...

ҚИСМАТ

Инсон ҳаёти шатранж тахтасидаги пиёданнинг юришига ўхшайди... Гоҳ оқ катақдан ўтади, гоҳ қора катақдан... Фарқи шуки, бировнинг қисматида оқ катақлар кўпроқ бўлади, бировникида — қора катақлар...

ОФТОБ

Яхшиямки Худо офтобни бағрикенг қилиб яратган. Бўлмаса ер юзидаги одамларнинг иллатларини ҳар куни кўравериш, аллақачон сўниб қолган бўлармиди...

ОРОЛ ВА ҚИТЪА

Инсоният орол эмас, қитъа бўлиб яшашни ўрганса, кўп балоларнинг олди олинган бўларди.

БАҲО

Одам боласи электр сими эмаски, бирини мусбат, бирини манфий десанг...

СОДДА ФАЛСАФА

Мункиллаб қолган аммам бўларди. Художўй кампир эди. Болалигимда олдига ўтқазиб қўйиб, бир гапни кўп айтарди.

— У қулоқ, бу қулоғинг билан эшитиб ол, болам. Одамнинг у елкасида ҳам, бу елкасида ҳам биттадан фаришта ўтиради. Ўнг елкандаги фаришта умр бўйи қилган савоб ишларингни, чап елкандагиси гуноҳларингни ҳисоблаб боради. У дунёга борганинда ҳисоб-китоб қилиб кўришади. Савобинг ортиқ бўлса, жаннатга, гуноҳинг ортиқ бўлса, дўзахга тушасан...

Саводсиз кампирнинг содда фалсафасида қанчалик чуқур маъно борлигини энди тушунапман.

ТОШ ВА ҚУМ

Тошни майдалаб, қумга айлантириш учун бир дақиқа кифоя. Аммо қумнинг тошга айланиши учун минг йил камлик қилади. Дўстлик ҳам шунга ўхшайди.

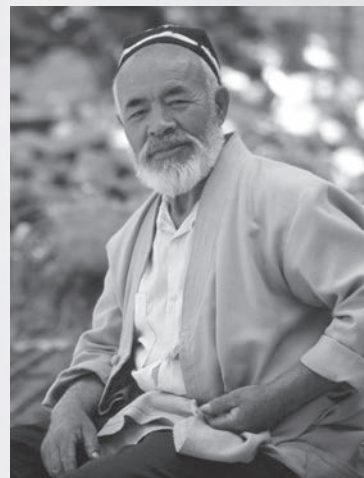
лапонлар очликдан нобуд бўлар экан. Негаки, нар лочин ўлжани болаларига бурдалаб беришни эпполмас экан...

Табиат нақадар бешафқат. Табиат нақадар доно!

МАҚТОВ

Бегона аёлни ўзининг олдида мақтанг.

Ўз аёлингизни ўзи йўғида мақтанг...

ДУО ҚИЛИШНИ БИЛАДИГАН ОДАМ

Маҳалламизда мункиллаб қолган чол бўларди. Кўклам палласи чойхонанинг кучала чиқарган тол тагидаги сўрисида махсикалишли оёғини чўзиб, чой ичиб ўтирар, биз — мактаб болалари ўқишдан қайтаётимсалом берсак, қироат билан алик олар эди:

— Во алайкум ассалом-ом! Мулло бўлинг. Умрингиздан барака топинг! Сизнинг юз ёшга чиққанингизни кўриб ўзим қувониб юрай, бўтам!

ТЎЛА ВА ЧАЛА

Ярим ҳақиқат чин билан ёлғоннинг ўртасида туради, деган одам янглишади. Ярим ҳақиқат ҳамини чиндан кўра ёлғонга яқинроқ туради.

УМР КИТОБИ

Одамзод ҳаётининг ўзи нима? Инсон бу фоний дунёга нега келади-ю, нега кетади, деган саволни ўйлаб кўрмаган киши кам бўлса керак. Чиндан ҳам инсон ҳаётининг ўзи нима?

Чамамда, «Номаи-аъмол», «Умр китоби» деган гаплар бежизайтилмаган. Ҳарбанданинг умри бир китобга ўхшайди.

Умр китобининг дебчаси одам ҳали туғилмасиданоқ Аллоҳнинг ўзи томонидан битиб қўйилади. Дебочанинг номи «Пешанага битгани» ёки «Тақдири азал» деб аталса ажаб эмас.

Инсон оқ-қорани таниб, онгли ҳаёт кечира бошлагач, ўзининг «Умр китоби»ни ўзи ёзишга киришади. Ҳар куни, ҳар лаҳзада... Синов даври деб аталмиш бу паллада бандаси қилган жамики яхши-ю ёмон амаллар ёзилиб бораваради. Умр поёнига етган куни китоб ҳам ёпилади.

Сўнг барчаси ҳисоб-китоб қилинади-да, Хотимани тагин Яратганининг ўзи битади. Савоб кўп бўлса — бир тараф, гуноҳкўп бўлса...

Умр китобига эзгу саҳифаларни кўпроқ ёзиш ҳар бандага насиб этсин...

НИЯТИНГ — ЙЎЛДОШИНГ

Ривоят қилишларича Исо алайҳиссалом майитни тирилтиргач, ихлосмандлари қатори ҳасадгўй рақиблари ҳам кўпайиб кетади. Шундайлардан бин «Майитни тирилтирадиган дуони менга ҳам ўргатасан», деб туриб олибди. Исо масих бу кимсанинг нияти нопоклигини билгани учун рад этибди. Бояги одам ялиниб-ёлворибди, минг тавалло қилибди, охири пайгамбарни фирибгарликда айблабди... Исо масих: «Ке, шу ҳам ноумид бўлмай кўяқолсин», деб дуони ўргатибди.

Бояги одам йўлда кетаётимтиб, Исо мени барибир алдади, ўргатган дуоми ёлғон, деб ўйлабди. Қараса, ерда бир бўлак суяк ётганмиш. Дуо кучини синаш учун ўқиган экан, суяк бир зумда баҳайбат шерга айланибди-да, уни парчалаб ташлабди...

Яхшиликдан ёмонлик излашнинг жазоси шу бўлса керак...

ОНА ТИЛИ

Қанча кўп тилни билсангиз, шунча яхши. Бироқ одам она тилида тафаккур қилади, она тилида туш кўради, она тилида йиғлайди... Ўлими олдидан онасини она тилида йўқлайди...

ЎЖАР

Ҳақиқатни майиб қилиш мумкин, аммо ўлдириб бўлмайдими!

(Давоми келгуси сонда.)

ЎТКИР ҲОШИМОВ

Дафтар ҳошиясига Битишлар

МЎТАБАР ЗОТ

Аёл кишига аввало Она деб қарасак, ҳаммаси жой-жойига тушади.

БОШ АЙБДОР

Турмуш синовларига биз — катталар дош беролмасак, болада нима гуноҳ? Нега бизнинг айбимиз учун гўдаклар етим қолиб, азият чекиши керак?

ДОНИШМАНД

Нар лочин емиш топиб келаркан. Мода лочин ўлжани полапонларига бўлашиб бераркан. Бирон фалокат бўлиб, мода лочин ўлиб қолса, нар лочин ҳар қанча емиш топиб келтирмасин, барибир, по-

Бисмиллаҳир роҳманир роҳийм.

ТҮРТ БОЛАКАЙ ДУСИ

Маккаи мукаррамада 4 нафар ёш болакайлар — Ҳазрат Абу Бакр Сиддиқнинг неваралари Абдуллоҳ ибн Зубайр, Урва ибн Зубайр, Мусъаб ибн Зубайр ҳамда уммавийлардан Абдулмалик ибн Марвон Байтуллоҳда ўтириб, “келинглар, шу ерда бир дуо қилишайлик, зеро Каъбатуллоҳдаги дуоларни Аллоҳ қабул қилар экан” деб мақсадларини баён қилишибди.

Мусъаб ибн Зубайр айтибди: “Аллоҳ менга имконият берса-ю, Ироққа ҳоким бўлсам...”

Абдуллоҳ ибн Зубайр айтибди: “Аллоҳ менга имконият берса-ю, Маккага ҳоким бўлсам...”

Абдулмалик ибн Марвон айтибди: “Сизларнинг ҳимматингиз паст экан. Мен бутун дунёга халифа бўлишни сўрайман”.

Урва ибн Зубайр айтибди: “Аллоҳ менга шундай илм берсаки, одамлар келиб Каломуллоҳни мандан ўргансинлар”.

Аллоҳ таоло уларнинг дуоларини қабул қилди.

Ҳақиқатан ҳам Абдулмалик дунёга халифа бўлди. Абдуллоҳ ибн Зубайр Маккада ҳоким бўлди. Урва ибн Зубайр эса, Мадинанинг энг катта етти фақиҳидан бири бўлди.

МАЪСУМ ОЁҚ

Урва ибн Зубайр Мадинада фақиҳлик қилган вақтларида халифа Валид ибн Абдулмалик Сурияга зиёратга чақиртирибди. Урва у ерга кичик ўғиллари билан бирга борибдилар. Фақиҳ халифа билан суҳбатда экан, отларга қизиқувчан ўғилларини отхонада от тепиб ўлдириб қўйибди. Урва ўғилларини кўмиб бўлмаёқ, қорасон касаллигига дучор бўлибдилар. Қорасон тобора кенгайиб борар, табиблар оёқни кесиб ташлаш кераклигини айтишибди. Урва розилик бергач, табиблар:

— Озроқ ароқ ичказасак-да, унинг таъсирида оғриқни сезмай турасиз, тезда кесиб оламиз.

— Аллоҳ таоло менга ато этган саломатлик неъматини сақлаб қолиш учун у ҳаром қилган ароқни ичмайман.

Табиб аввал катта пичоқ, сўнг суякни кесадиган аррани у зотнинг олдига қўйиб, сўнг 3-4 кишини чақирибди. Шунда Урва сўраган эканлар:

— Бу одамларни нима

қиласиз?

— Улар сизнинг оёқ-кўллариңизни босиб туришади.

— Уларнинг ўрнига мен хизмат қилсам-чи? Аллоҳни зикр қилиб тураман. Сиз эса кесаверинг.

Ҳазрат “Ла илаҳа иллаллоҳ” деб зикрга тушиши билан ишга киришибди. Кесиби бўлингач қонни тўхтатиш учун оёқларини қайнаб турган ёққа солишибди. Шунда у зот хушларини йўқотибдилар.

Урва ибн Зубайрнинг одатлари кундуз куни 8 пора, кечаси 2 ракаат нафлда яна 8 пора Қуръонни умр бўйи тарқ қилмаган эканлар. У кишинг одатлари фақатгина шу куни тарқ бўлган экан.

Хушларига келиб сўраганлари: “Оёғим қани?” — бўлган экан. Кесилган оёқларини олиб келиб беришса, у зот уни ўпиб шундай деган эканлар:

“Эй оёғим, кечалари сени устингда мени масжидга юргизган Аллоҳга қасамки, мен сени ҳаргиз ҳаромга босмаганман. Мендан рози бўлгин”.

МУСИБАТ УСТИГА МУСИБАТ

Ҳузурига ташриф буюрган пайтдаги Урванинг мусибатларидан кўзлари ёшланган халифа яна меҳмон қабул қилибди: бир кўр киши. Ундан мусибати сабабини сўраганда, кўр киши шундай ҳикоя қилибди:

“Мен шаҳримдаги энг бой одам эдим. Энг бола-чақаси кўпи ҳам мен эдим. Аллоҳ ҳур жиҳатдан менга неъматни комил ато этган эди. Бир шаҳардан иккинчисига кўчиш мақсадида молларни туяларга юклаб кета бошладик. Бир жойда бола-чақаларим дам олиш учун тўхташимни илтимос қилишди. Ўша ерга чодир текиб, молларни тушириб дам олдик. Билмаган эканман, у ер селнинг йўли бўлиб, кечкурун сел келиб ҳамма нарсамни ювиб кетди. Тепароққа бешикка илинган болам ва бир туядан бошқа ҳеч нима қолмади. Туядан ҳам ажраб қолмай деб уни қувсам, қочиб кетди. Шунда болам чинқираб қолди. Туядан кечдим деб боламнинг олдига борсам, уни бўри ғажиб қўйди. Боладан ажраб, энди туяни тутиб олай деб югурсам, туя орқа оёғи би-

лан тепиб кўзимни кўр қилди. Бир соатнинг ичида бола-чақа, мол-дунё ва соғлигимдан ажраганман.”

Шунда халифа: “Бу кишини Урва ибн Зубайрнинг олдига олиб боринглар. Зеро, Урванинг мусибати олдига бу кишиники ҳеч нарсамас” — дебди.

ЖАННАТДАГИ ИФТОРЛИК

Халифа Урва ибн Зубайрнинг уйлари Мадинага кузатибди. Урва уйлари эшигини тақиллатар экан, шундай дебдилар:

— Аёлим, эшикни очма, токи сенга бир гапни айтиб олай. Очганингдан сўнг кўрғанинг сени кўрқитмасин. Менга тўртта ўғил бериб, биттасини олган Аллоҳимга ҳамд бўлсин! Менга 4 тараф (икки

дилар. Аллоҳ у кишидан рози бўлсин!

Фойдали гапни ҳам кам гапир

Шафеъ Усманий ҳикоя қилади:

“Бир куни устозим Ҳусайн Асғарнинг олдига келдим. У киши айтдилар: “Эй, Шафеъ, менинг олдимга келганингда ҳиндча гаплашмайлик, ундан кўра арабча гаплашайлик”. Мен 10 йилдан бери Девбандда таълим оламан-у, лекин ҳеч арабча гаплашмаган эканман. Устозимнинг ҳам арабча гаплашганларини аввал ҳеч кўрмаган эдим.

У кишидан сўрадим: “Устоз, мен арабча гаплашишни яхши билмасам, ҳиндча гаплашаверсак бўлмайдимми?”

У киши шундай жавоб бердилар: “Сенам арабчани яхши гапиролмайсан, мен ҳам. Агар арабча гаплашсак, фойдасиз гапларимиз ҳам камроқ бўлади”

Агар яхши гап ҳам кўпайиб кетса, бири иккинчисини билан аралашиб, эсда қолмайди. Шунда мен у кишининг кайфияти яхшилигини билиб, у зотдан бир ўғиз насиҳат сўрадим. У киши:

— Узоқ сафарга чиққанмисан?

— Ҳа, чиққанман.

— Мен ҳам кўп сафар қилдим. Бир киши сафар қилса, кўпроқ маблағни олиб, ўша шаҳарга бориб, бозорларни айланади ва кўп молларни харид қилади. Охири эса пули кам қолиб, овқатга ҳам ўйлаб ишлатадиган бўлади. Уғлим, биз ҳам узоқ сафарга шу дунё бозорига келдик. Бизга берилган мояна – умрнинг асосий қисмини бўлар-бўлмасга сарфладингми, энди буёғига унинг ҳар сониясини ҳам ўйлаб ишлатгин!”

Фоҳишага ҳам озор берма!

Шафеъ Усманий ҳикоя қилади:

“Устозим Ҳусайн Асғар қариб қолган пайтлари эди. Бир куни у зот Девбанд шаҳридаги эски фоҳишанинг уйи олдидан ўтар экан, кавушларини ечиб, оёқ учида ўтиб кетдилар. Мен бу ҳолатга кўп гувоҳ бўлдим-у, лекин бу забардаст олимдан ҳолатнинг сабабини сўрашга

ҳижолат бўлардим. Бир куни кайфиятлари яхшилигида бунинг сабабини сўрадим. Шунда у зот жавоб бердилар:

“Бир пайтлар бу фоҳишанинг бозори жуда қизиган. Энди эса қариб, уникига биров келмай қолди. Энди мен кавушимни тақиллатиб, унинг уйдан ўтсам, “ана, кимдир меникига келяпти” деб турсаю, кейин мен ўтиб кетиб қолсам бечоранинг кўнгли ўксимасин... Инсоннинг дилини оғритган киши ҳеч қачон валий бўлолмайди.”

Шайтон васвасаси иймондан айирадимми?

Ашраф Али Таҳонавий айтдилар:

“Бир киши менга хат ёзиб, ўз ҳолатини баён этди:

“Ҳазрат, менинг қалбимга шундай ярамас, қабиҳ фикрлар, алфози куфрлар келдики, агар у гапларни тилимга чиқариб юборсам, кофир бўлиб кетаман, деб кўрқаман. Мана шундай ифлос фикрлар кўнглимга келганда мен иймондан ажраб қолмайманми? Ушбу мактубни ёзаяпман-у, шуларни ўйлаб, кўзимдан ёш тўхтамаяпти...”

Кейин мен унга жавоб ёздим:

“Шундай хаёлотлар келганда сиз уни қандай қаршилаяпсиз?”

“Тақсир, бунақа ҳолатда қалбим эзилиб кетади. Ҳалиги ярамас хаёлни ичимдан чиқараман, деб ўзимни қийнаб, йиғлашгача бораман, аламланиб кетаман”.

“Сиз бешак мусулмонсиз. Аллоҳ агар сизга раҳм қилмаганида шу фикрни тилингизга чиқарган бўларди. Расулуллоҳ с.а.в. дердилар: “Шайтоннинг ишини фақат васваса қилиш қилиб қўйган Аллоҳга ҳамду санолар бўлсин!” Демак, шайтон бизни васваса қилади-ю, ундан уёғига ўта олмайди. Шайтон зинога даъват қилиши мумкин, лекин сизнинг кўлингиздан етаклаб, у ишни қилдиrolмайди.

Менинг даргоҳимда минглаб инсон ваъз тинглайди. Қани биронтаси туриб “менинг қорнимда нажосат йўқ”, деб айтсин-чи. Модомики, ҳамманинг қорнида нажосат бор экан, то у ташқарига чиқмагунча таҳорат синмаяптими, қалбдаги ифлос нарсалар тилга чиқмагунча иймон ҳам синмайди”.

Ёрқинжон қори маърузалари асосида АбдулАзиз тайёрлади.

кўл, икки оёқ) бериб, энди биттасини олган Аллоҳимга мақтовлар бўлсин!

Бутун Мадина халқи у кишига таъзия билдирибди. Уларнинг айтган гаплари қулоқларига кирмас экан-у, илло Муҳаммад деган бир зотнинг фикрлари у кишига таскин берган экан:

“Эй, Урва! Башорат, хурсандликлар сизга бўлсинки, сиз шунақанги бахтли инсонсизки, сизнинг бир ўғлингиз билан, бир аъзоингиз сизни жаннатда кутиб ўтирса... Умидим борки, кесилган бир оёғингиз, жаннатда иккинчисини билан бирлашади”.

Касалликлари авжига чиққан маҳалда ҳам у зот рўзадор эканлар. Шунда қизлари шундай деган экан:

— Аллоҳ таоло банданинг тоқати етмайдиган нарсага даъват қилмайди. Нега рўза тутаяпсиз?

— Эй қизим, умидим борки, ифторликни ҳавзи кавсарнинг бўйида ҳурлар билан қилсам...

Ўғиллари бизга сўнгги бор насиҳат қилинг, деб сўраганда, у зот шундай деган эканлар:

— Эй ўғлим, дунёдаги ҳеч бир ифлослик беилм қариб қолишга тенг келмайди.

Шу куни асрдан сўнг Урва ибн Зубайр вафот этган эт-

www.ziyouz.com
Ziyo istagan qalblar uchun!
 O'zbek tilidagi eng katta ma'naviy internet portali.
 Maqolalar, kitoblar, roman va qissalar, hikoyalar,
 xalq og'zaki ijodi, tarix, hikmatlar...

AQSH VA WASHINGTON SHTATINING
A'LO SIFATLI GO'SHT VA OZIQ-OVQAT
MAHSULOTLARI

Manzilimiz: 10372 Fairfax Blvd,
Fairfax VA 22030
Telefonimiz: 703.591 29 00
Fax: 703.591 29 59
Web: www.amitymeat.com
E-mail: contact@amitymeat.com

Valentino's
Pizzeria & Family Restaurant

**EAT IN • TAKE OUT
CATERING FOR ALL OCCASIONS**

**WE DELIVER - \$1 Delivery Charge
OPEN EVERYDAY 10:30AM TO 10:30PM**

7 North Beverwyck Rd • Lake Hiawatha, NJ 07034
CALL FOR PICK UPS

(973) 263-2022
Fax: (973)299-7306
www.ValentinosNJ.com

Prices May Change

ATLANTIC EXPORT
LOGISTICS SOLUTIONS

Regional Agent: Javlon
Phone: 267-575-0000,
Email: javlonpa@atlanticexportinc.com
<http://www.atlantic.uz>
www.atlanticexportinc.com

KASHKAR
cafe
ЛАГМАН • МАНТЫ • ШАШЛЫК • САМСА

KASHKAR CAFE

1141 Brighton Beach Ave, (between Brighton 14th st. and Brighton 15th st.) Brooklyn NY 11235 USA.
Phone: 1 718-743-3832
www.kashkarcafe.com Email: info@kashkarcafe.com

VATANDOSHda
reklama —
arzon va foydali!

Эффективно и недорого
рекламируйте в газете
VATANDOSH

Advertise cheap and
affordable rates in
VATANDOSH

For more information, visit Vatandosh.com/advertising, or call us at 646.397.0325. Email: info@vatandosh.com

Southern Law Group LLC

Driven by Results!

Miami

New York

Orlando

IMMIGRATION NATION

Immigration Law

- Получение политического убежища
- Легализация лиц без статуса и нелегально пересекших границу
- Воссоединение с родственниками
- Получение ПМЖ через брак с гражданином (-кой) США
- Помощь в прохождении интервью на изменение статуса
- Защита от депортаций, освобождение из иммиграционной тюрьмы
- Защита в иммиграционном суде, апелляция после отказа
- Помощь арестованным на границе
- Оформление частного приглашения для проживающих вне США
- Получение гражданства, транзитный паспорт, рабочие и бизнес-визы
- Оформление лотереи и документы для выигравших

Real Estate Law

Изменение условий ипотеки

- Снижение долга банку и модификация займа
- Рефинансирование или короткая продажа
- Процедура отчуждения собственности или банкротства.
- Споры и выселение арендаторов
- Титульное страхование при покупке недвижимости
- Представление интересов и проверка контрактов

Criminal Law

Крупные и мелкие преступления

- Нарушение испытательного срока
- Праздношатание, проституция
- Сопротивление при задержании
- Подделка, мошенничество
- Вождение в нетрезвом виде, угон машин
- Избиение при отягчающих обстоятельствах
- Нанесение побоев, разбой, похищение людей
- Сексуальное насилие, жестокое обращение с детьми
- Кражи и воровство, наркотики, убийство

Personal Injury

Травмы в быту и на производстве

- Ошибки врачей и стоматологов
- Автомобильные аварии
- Падения, травмы, повлекшие ущерб здоровью
- Несчастные случаи, в т.ч. со смертельным исходом
- Судебные иски против страховых компаний

1801 South Ocean Drive
Suite J, Hallandale, FL 33009

Office: 954-457-1220

Cell: 754-214-1001

Fax: 954-456-7553.

1425 Kings Hwy, Suite 4
Brooklyn, NY 11229

Office: 347-492-7331

Cell: 347-681-4461

5728 Major Blvd, Suite 265
Orlando, FL 32819

Office: 407-802-2881

Cell: 407-501-1170

Skype: thelawclub, Web-www.thelawclub.com, www.greencardnadam.com

АМЕРИКАДА ҲОКИМИЯТ ҚАНДАЙ ИШЛАЙДИ?

“Барча инсонлар тенг яратилган”

Кўплаб америкаликлар “Мустақиллик Декларацияси”-да жой олган қуйидаги сўзларни ёддан билади:

“Биз қуйидагиларни очиқ-ойдин ҳақиқат деб биламиз: барча инсонлар тенг яратилган ва уларга Яратган томонидан яшашга, эркинликка ва бахтли бўлишга нисбатан ажралмас ҳуқуқлар берилган”.

Бу жумлалар Америкада барча инсонлар бир хил асосий ҳуқуқларга эга эканини англатади. Ушбу тамойилга кўра, давлат бу ҳуқуқларни яратмайди ва ҳеч бир давлат шахсни ушбу ҳуқуқлардан махрум қилиши ҳам мумкин эмас.

“Янада мукамал Иттифоқ”нинг шаклланиши

Мустақиллик учун урушдан сўнг бир неча йил давомида штатлар марказий давлат тузишнинг турли йўллари кўриб чиқишди. Аммо бу ягона давлат жуда кучсиз эди. Шунинг учун 1987 йилда барча штатлар вакиллари Филадельфия (Пенсилвания штати) шаҳрида янги, янада мукамал давлат яратиш учун йиғилишди. Бу йиғин “Конституциявий Мажлис” деган ном билан машҳур. Узоқ баҳсдан сўнг штатлар вакиллари давлат шаклини ўзида ифодаланган янги ҳужжат қабул қилишди. Бу ҳужжат АҚШ Конституцияси эди. У Америка тарихидаги энг муҳим ҳужжатлардан бири ҳисобланади. Конституцияда янги давлат қандай ташкил топиши, мансабдор шахсларнинг қай тартибда сайланиши ва янги марказий бошқарув қандай ҳуқуқларни кафолатлаши ёзилган.

“Кўҳна шавкат” — АҚШ Давлат байроғи

АҚШ давлат байроғи давлат тарихи давомида ўзгариб келган. Ҳозирги байроқда 13 та илк Америка колонияларини билдирадиган 13 та чизик мавжуд. Ҳар бир штат учун биттадан 50 та юлдузча мавжуд. Америка миллий мадҳияси унинг байроғига ёзилган бўлиб, у “юлдузли ёзув” деб ҳам аталади. Байроқнинг яна бир номи “Юлдузлар ва чизиклар” бўлиб, америкаликларнинг энг севимли қўшиқларидан бири бўлган “Юлдузлар ва чизиклар ҳаммаша” қўшиғи шунга бағишлаб айтилган.

Конституциявий Мажлис аъзолари 1987 йил 17 сентябрда Конституцияни қабул қилишди. Уни 13 та штат тан олиши керак эди. Баъзилар Конституция ҳар бир шахс ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қодир эмас, деб ҳисоблагани учун штатлар Конституцияга шахсий ҳуқуқлар рўйхати қўшилсагина уни қабул қилишга келишишди. Конституция 1789 йилда барча штатлар томонидан қабул қилинди.

Шахсий ҳуқуқлар рўйхати “Ҳуқуқлар тўғрисидаги Бил” номи билан машҳур бўлиб, 1791 йилда Конституцияга илова қилинган. Конституцияга киритилган ўзгартиришлар тўғрिलाблар деб номланади. Конституцияга киритилган илк ўнта тўғрिलाб “Ҳуқуқлар тўғрисидаги Бил” номи билан тарихга кирган.

Америка Қўшма Штатларида мамлакатни қонунлар бошқаради. Давлат хизматчилари қарорларни ушбу қонунлар асосида чиқаради. Конституция “мамлакатнинг олий қонуни” сифатида машҳур ва ҳар бир фуқаро, давлат хизматчилари ва ҳар бир қабул қилинган қонун Консти-

туция принципларини қўллаб-қувватлаши керак. Қонун олдида барча баробар. Федерал органлар ваколати чекланган. Конституция томонидан федерал ҳукуматга тўғридан тўғри тақдим этилмаган ваколатлар штатларга тегишли ваколатлар ҳисобланади.

“Биз - АҚШ халқи”

“Биз, АҚШ халқи” - АҚШ Конституциясининг илк сўзлари ҳисобланади. Конституция нима учун Конституция яратилганлиги ва у ўз олдида қандай мақсадларни қўйганлигини тавсифлаш билан бошланади. Конституциянинг бу қисми муқаддима ёки преамбула дейилади.

“Биз, Америка Қўшма Штатлари халқи, янада мукамал Иттифоқ тузиш, Адолат ўрнатиш, ички осудаликни кафолатлаш, умумий муҳофаза яратиш, умумий фаровонликни тарғиб этиш ва Озодлик неъматларини ўзимиз ва келажак авлодга етказиш учун ушбу Америка Қўшма Штатлари Конституциясини ўрнатамиз ва қабул қиламиз”.

Конституцияга киритилган илк тўғрिलाблар фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва давлат ҳокимиятини чеклашга қаратилган. “Ҳуқуқлар тўғрисидаги Бил”да Америка халқига ваъда қилинган муҳим эркинликлар кўрсатилган. Ушбу ҳуқуқларнинг кўпчилиги қисми давлатнинг фуқаролар билан муносабатдаги имкониётларини чеклашга қаратилган. Қуйида ушбу ҳуқуқлар тўғрисида қисқача маълумот берамиз:

• **Сўз эркинлиги.** Давлат одамларга нимани сўзлай олиши ва нимани сўзлай олмаслиги ҳақида кўрсатма беришга ҳаққи йўқ. Одамлар истаган жамоавий муаммолар ҳақида жазоланишдан кўрқмасдан

сўзлаши мумкин.

• Виджон эркинлиги.

Давлат одамларга нимага ёки қандай ибодат қилиш ҳақида кўрсатма беришга ҳаққи эмас. Одамлар ўз хоҳишларига кўра истаган эътиқодга кириши ёки ҳеч бир эътиқодда бўлмаслик ҳуқуқига эга.

• Матбуот эркинлиги.

Давлат газеталарда нима нашр қилиниши ёки радио ва телевиденияда нима эфирга узатилиши ҳақида кўрсатма беришга ҳаққи эмас.

• **Жамоат жойларида йиғилишлар ўтказиш эркинлиги.** Давлат одамларнинг қонуний оммавий йиғинларга қатнашишига тўсқинлик қилишга ҳаққи эмас.

• **Қуролга эгалик қилиш эркинлиги.** Давлат одамларнинг қуролга эга бўлишига тўсқинлик қилишга ҳаққи эмас.

• **Давлат хатти-ҳаракатларига қарши норозилик билдириш ва ўзгартиришларни талаб қилиш эркинлиги.** Давлат одамлар норози бўлган давлатнинг баҳсли хатти-ҳаракатлари ҳақида одамларни сўзлашмасликка мажбурлашга ва жазолашга ҳаққи эмас.

“Ҳуқуқлар тўғрисидаги Бил”, шунингдек, муносиб ҳуқуқий процедурани ҳам кафолатлайди. Муносиб ҳуқуқий процедура – бу бирор шахсни жиноят содир этганликда айб_лашдан олдин ўтказилиши лозим бўлган маълум юридик ҳаракатлар тизими ҳисобланади. Полиция ва ҳарбийлар етарли асослар мавжуд бўлмасдан туриб бирор шахсни ушлаб туриши ёки тинтув қилиши, шунингдек, суднинг рухсати бўлмағи туриб бирор шахс уйда тинтув ўтказиши мумкин эмас. Жиноят содир этишда айбланаётган шахслар ишлари дарҳол

у каби инсонлардан ташкил топган ҳакамлик судлари томонидан кўриб чиқилиши кафолатланади. Айбланувчи юрист хизматидан фойдаланиш, ўз ҳимояси учун гувоҳлар келтириш ҳуқуқи билан кафолатланади. Шафқатсиз ва ғайриоддий жазоларни қўллаш тақиқланади.

Конституцияга ўзгартиришлар

АҚШ Конституцияси “тирик ҳужжат” дея номланади, чунки Америка халқи штат ва федерал даражадаги ҳокимиятларга ўз вакиллари орқали қатнашиб, Конституцияни керакли ҳолларда ўзгартириши мумкин. Бундай тузатишлар Конституцияга тузатишлар дея аталади. Конституцияга тўғрिलाб киритиш узоқ ва қийин жараён ҳисобланади, шунинг учун ҳам Америка Конституцияси тарихида бундай ҳодисалар 27 марта содир бўлган холос. “Ҳуқуқлар тўғрисида Бил”дан ташқари Конституцияга киритилган асосий тузатишлар қуйидагилардан иборат: 13-тузатиш — кулчиликни ман этиш, 14-тузатиш — ҳар бир фуқарога тенг ҳуқуқий ҳимояни кафолатлаш ва 19-тузатиш — аёлларнинг сайлаш ҳуқуқини кафолатлаш.

(Давоми келгуси сонда)

Дилором АБДУЛЛАЕВА тайёрлади.

KINGS FOOD
International Food Market

1914 KINGS HIGHWAY • BROOKLYN, NY 11229
PHONE: 718-336-8100

www.clickminimus.com
graphic design services...

posters logos invitations cover art
business cards brochures advertisements
Custom Design for Promotional Products & Corporate Gifts

Танишларингиздан кимдир исмингизни эслай олмаса ёки уни нотўғри талаффуз қилса, жаҳлингиз чиқадими? Бу ҳолат айниқса хорижда кўп такрорланиши мумкин. Чунки дунё халқларида исмлар ранг-баранг ва кўплаб исмлар сизга қийин ва ҳатто ғалари туюлиши табиий.

Бу Америкада хорижлик талабалар кўп дуч келадиган муаммолардан бири. Баъзан янги танишган дўстингизга исмингизни бот-бот такрорлашингиз керак, баъзида эса қоғозга ёзиб бериб, тўғри талаффуз этиши учун ёрдамлашингизга тўғри келади. Чунки айрим ўзбек исмларини талаффуз қилиш америкаликлар учун жуда қийин. Мана шундай ҳолатларда америкаликларнинг “антиқа” талаффузига тоқат қилиб яшагандан кўра, ўз исмидан воз кечиб, талаффуз учун қулай бўлган “никнейм”лар ясаб ола-

Қодирбек: Исминми бу ердагилар Кодийрбек деб айтишади. Айтишга қийналганидан тиллари буралиб кетгандай туюлади, баъзан. Шунинг учун ўзимни кўпинча Бек деб таништираман. Ҳамсухбатлар учун ҳам, мен учун ҳам қисқагина Бек деб кўя қолгани яхши. Аслида, Америкада барча ўзбекнинг исми Бек. Бекзод, Бекзоддан тортиб, Улуғбеку, Отабек, кўйинги, барча “бек” кўшилиб қолган исмлар Бекка айланиб кетади. Америкалик танишларим “Сизларда ҳаммани Бек деб чақиришадими?” деб жиддий сўраган ҳоллари ҳам бўлган.

Сирожддин: Америкага келишимдан олдин америкаликлар учун исминми айтиш шунчалик қийин бўлади, деб ўйламаган эдим. Америкалик танишларимнинг айтишича, исмим жуда узун эмиш. Ахир сизларда ҳам Александер, Эммануел каби тўрт бўғинли исмлар борку, дея ҳайрон қоламан.

3 САВОЛГА 3 ЖАВОБ

Ибн Сино шарафига 10 минг долларлик мукофот

Абу Али ибн Сино номидаги халқаро мукофот борлиги ҳақида эшитиб қолдим. Бу мукофот қачон жорий қилинган, кимларга берилади ўзи?

Азамат, Тошкент

Чиндан ҳам, улуғ ватандошимиз, тиб илмининг султони Абу Али ибн Сино номидаги халқаро мукофот мавжуд. Нуфузли мукофотни БМТнинг фан, таълим ва маданият масалалари бўйича ихтисослашган ташкилоти – ЮНЕСКО 2003 йили жорий қилган. Илм-фан шиддат билан тараққий этаётган бир пайтда кўп асрлик ахлоқий қадриятлар хавф остида қолмоқда. Халқаро мукофот айнан илм-фан ва технологиялар ривожланиши жараёнида юзага келган ахлоқий муаммоларга ечим топган олимларга икки йилда бир марта берилади. Мукофот соҳибига 10 минг АҚШ доллари миқдорида маблағ ва Ибн Сино тасвири туширилган олтин медаль тақдим этилади. Масалан, 2009 йилда мукофотга хитойлик профессор Жен Зон Тио муносиб кўрилган.

хизматни ўтаган ва тегишли тавсиянома олган фуқаролар олий ўқув юрталарига ўқишга киришда тест синовларида тўплаш мумкин бўлган энг кўп баллнинг 25 фоизи миқдоридан имтиёзли баллга эга бўлади. Ўзбекистон Президентининг 2005 йил 31 октябрдаги қарорига кўра, муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёгарлик дастурини ўзлаштиришини яқуний баҳолаш учун Давлат тест маркази тестлар ишлаб чиқади. Мазкур синовда талаб қилинган баллни тўплай олган ҳарбий хизматчиларга тавсиянома берилади. Демак, ҳарбий хизматчига тавсиянома беришда унинг жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёгарлик бўйича натижалари, бу борада чуқур билим ва амалий кўникма эгаси бўлишига эътибор қаратилади. Тавсиянома ҳарбий хизматчининг ҳарбий хизматдан бўшатилиш кунидан бошлаб 3 йил муддатга бир марта берилади.

13 рақами хосиятсизми?

Баъзилар 13 рақамини хосиятсиз дейди. Бундай қараш қаердан келиб чиққан, 13ни хосиятсиз дейиш тўғрими?

Алимардон, Нью-Йорк

– Ғарб давлатларида 13 шайтоний рақам деган қараш кенг тарқалган. Масалан, уларни рақамлашда 13 ўрнига 12а рақами қўлланилган. Аслида, ўтмиш одамларининг сонлар ҳақида мифологик қарашлари туфайли 13 “лаънат теккан”, “шайтоний” рақамга айланиб қолган. Масалан, қадимги яхудийларнинг афсонавий тасаввурларига кўра, бу рақам ўлим маъносини англатувчи сўз билан алоқадор эди. Бу рақамни “шайтон дюжинаси” деб аталиши бўйича бошқа тахминлар ҳам бор. Ўтмишда Бобил, Хитой, Римда дюжина, яъни ўн иккилик санок усули қўлланилган ва дюжина ҳисобига омад рамзи сифатида қаралган. Бу “бахтли” рақамлардан кейин келадиган ўн уч эса “хосиятсиз” деб баҳоланган. Бугунги даврга келиб, 13 рақами хусусидаги ирим-сиримлар хурфотдан бошқа нарса эмаслиги аён бўлиб қолди. Оддий мисол, ишлаб чиқариш корхоналарида йил охирида ўн учинчи маош берилишидан ҳеч бир ходим нолима-са керак. Одам ўз бахтини рақамдан эмас, балки меҳнати, истеъдоди ва ақл-заковатидан излагани маъқул.

Абдул СОБИР тайёрлади

Муддатли хизмат, имтиёзли балл ва тавсиянома

Яқинда Америкадан Ўзбекистонга қайтмоқчиман, у ерда олий ўқув юртига кириш ниятим ҳам йўқ эмас. Эшитишимча, ҳарбий хизматга бориб, намунали хизмат қилган аскарларга тавсиянома бериларкан ва шу ҳужжат билан олий ўқув юртига киришда кўшимча балл олса бўларкан. Шу ҳақда аниқроқ маълумот берсангиз.

Умид, Нью-Жерси

– Ўзбекистонда ҳарбий хизматни ўташ шароитини яхшилаш ҳамда Ватан ҳимоячиларига кўшимча имтиёзлар беришга қаратилган қатор фармон ва қарорлар қабул қилинган. Муддатли ҳарбий

ётганлар ватандошларимиз орасида ҳам талайгина. Биз айни шу масалада бир неча ватандошимиз билан боғланиб, уларнинг бу ҳақдаги фикр ва тажрибалари билан ўртоқлашдик:

Эргаш: Менинг исмим америкаликлар учун нисбатан талаффуз қилиш осон бўлган исмлардан. Шундай бўлса ҳам исмим борасида Америкада қизиқ ҳолатлар бўлган. Халқаро талабалар билан бир америкалик ўртоғимникига меҳмонга борган эдик. Унинг бувиси ҳар биримиз билан танишиб чиқаётиб, менинг исминми сўради. Эргаш, деса, Гарга, деб сўради. Дастурхон атрофида ўтирганлар гур этиб кулиб юборишди. Қария бувига исмим Гарга бўлиб эшитилган экан. Шундан сўнг анча пайтгача дўстларим ҳазиллашиб мени Гарга деб чақириб юришди.

Екатерина: Тўлиқ исминми Америкада ҳеч ким айта олмаган. Одатда кўпчилик мени Катя деб чақиради. Ўзимни бу исмим билан таништирсам, америкаликларни қийнаб кўяман. Чунки улар “Катча” деб талаффуз қилишади, мен эса уларга тўғри талаффузни ўргата олмай хуноб бўламан. Шунинг учун бўлса керак, Кэте (Кейт) деб чақириш энг яхши ечимдай туюлади. Аммо Кейт бу мен эмас, у умуман бошқа бир инсондай туюлади мен учун. Албатта, ўз исмим билан, яъни Катя деб чақири олишларини хоҳлардим.

Жуда кўпчилик исминми бузиб айтгани учун ўзимни Сам деб таништиришни маъқул кўрдим. Сам исми билан Америкага мослашиб кетишим ҳам анча осон кечди. Ҳозир ўзбекистонлик ёки ўрта осийлик дўстларим ҳам мени Сам дейишга ўтиб кетишган.

Одилбек: Илк бор Америкага келганимда Вашингтонда программамиз раҳбарлари барча биз билан бирга келган ўрта осийлик талабаларга америкача исм топиб ёки никнейм ясаб бераётганини кўрдим. Навбат менга келганда, “Сени Одик дея қолайлик”, дейишди. Мен қатъийлик билан рад қилдим. Исминми айтиш америкаликлар учун қийин бўлса-да, бу исми отаонам шу исм билан чақиришсин, деб кўйишган. Умуман, исми ўзгартиришга мен қаттиқ қаршиман. Ўз исминми эса ҳар бир янги танишган америкаликка ўзим тиришқоқлик билан талаффуз қилишни ўргатаман. Америкага келганимга беш йилдан ошяптики, барча мени исминми ўзгартирмай Одилбек деб чақиради.

Азиз талаба! Сизда ҳам исмингиз билан боғлиқ қизиқ воқеалар рўй берганми? Хорижда сизни дўстларингиз қандай исм билан чақиришади? “Никнейм” қўйиш масаласига қандай қарайсиз? Шу ҳақдаги фикр-мулоҳазаларингизни кутиб қоламиз.

Дилором АБДУЛЛАЕВА

RONNIE Auto Collision
SPECIALIST IN
AUTO BODY - PAINTING - COLOR MATCHING

GOOD YEAR
Ersin & Muzaffer

Free Estimate
24-Hour Towing

Tel. (718) 369-7496
Fax. (718) 832-7002

Authorized Insurance Claims Handled

4001 - 2nd Avenue
Brooklyn, NY 11232

Uz Painting Co

Furqat
917-991-0228

UzPaintingCo@gmail.com

“Озодбек-2” ёхуд YouTubeдаги “Mr.Nematillo” ким?

Биламиз, сиз “Facebook”да фаолсиз. Ҳар куни YouTube орқали севимли видеоларингизни томоша қилишни яхши кўрасиз. “Twitter” да ҳам фаолият бошлаган бўлсангиз ажаб эмас. Балки ўз блогингизга ҳам эгадирсиз?

Хуллас, интернет асрини янги поғонага олиб чиққан ижтимоий тармоқлар билан яхши таниш бўлсангиз, биз бугун ҳикоя қилмоқчи бўлган хориждаги миллатдошимиз ҳақида аллақачон эшитган бўлишингиз керак. Бу йигитнинг YouTubeдаги тахаллуси Mr.Nematillo. Қаҳрамонимиз доврўгининг кўринмас электрон тўлқинлар оша бизгача етиб келиши тарихи қуйидагича:

Яқинда “Facebook” “девор”ларида киракаш ўзбек йигитининг машина ҳайдаб айтган кўшиқлари акс этган ҳаваскор видеолар пайдо бўлди. Бир қарашда олдиндан тайёрланган сценарий асосида суратга олинган профессионал клипни эслатувчи ушбу видеода 20-25 ёшлар атрофидаги таксичи йигит навбатдаги мижозини манзилга олиб кетаётди, йўлда таниқли ўзбек кўшиқчиси Озодбек Назарбеков кўшиғини хиргойи қилади. Ажабо, йигитча буни жонли ижро этиптими ёки Озодбекка тақлид қилиб фақат оғзини қимирлатиб турибдими? Профессонал тарзда ижро этилган кўшиқни эшитиб менда шундай савол туғилди. Лол қолган фақат мен эмас эдим. Ўнлаб одамларнинг “Facebook” саҳифаларидан ўрин олган бу кўшиқ юзлаб кишилар томонидан олқишларга сазовор бўлди. Бу нарсани билдирилаётган муносабатлардан билиш осон эди.

Видеонинг кетидан эргашиб, “Mr.Nematillo”нинг “YouTube”даги саҳифасига кирдим. Унинг машина ичида айтган кўшиқлари суратга олинган видеолари кўп экан. У нафақат ўзбек тилида, балки инглиз ва рус тилларида ҳам таниқли кўшиқчиларнинг машҳур ашулаларини қойилмақом ижро этади.

Бу йигит ким ўзи? Киракаш кўшиқчи бу ноёб иқтидорини қайси ўлканинг қайси кўчаларида намойиш этиб юрибди? Кўшиқчинини яқиндан таниш мақсадида ҳамда юқоридаги каби саволларга жавоб топиш ниятида, “Mr.Nematillo” билан мактуб орқали боғланиб, ундан “Ватандош” газетаси учун суҳбат беришини сўрадик. Неъматилло Абдулазиз (қаҳрамонимизнинг асл исми) билан шу тариқа танишдик. Қуйида ана шу суҳбатимизни эътиборингизга ҳавола этмоқчимиз.

— Машинада айтган кўшиқларингизни Mr.Nematillo номи билан “YouTube”га қўйишингиздан бошқасиз ҳақингизда ҳеч нарса билмаймиз. Ўзингиз ҳақингизда қисқача маълумот берсангиз.

— Исми Неъматилло Абдулазиз. 1988 йил Қирғизистоннинг Ўш шаҳрида туғилганман. 2009 йил АҚШга талаба сифатида келдим. Ўшда бизнес бўйича ўқиганман. Бу ерда шу ўқишимни давом эттирмоқчиман. Ўқишим куздан бошланади. Бўш юрмасдан ҳозир так-

сичилик билан шуғулланыпман.

— Қачондан бери кўшиқ айта-сиз?

— Америкага келганимдан бери ватан соғинчини, ота-онамга ва дўстларимга бўлган соғинчини энгиш мақсадида Озод аканинг кўшиқларини эшитиб сал энгил тортардим. Кейинчалик шу кўшиқларни айтиб дам оладиган бўлдим. 13 ёшимда мактабимизда “Титаник” киносининг “My heart will go on” деган кўшиғини айтиб берганим эсимда.

— “YouTube”га кўшиқларингизни жойлаш фикри қандай пайдо бўлди?

— “YouTube”га кўшиқларимни қўйиш фикри йўқ эди. Такси ишимда бўш бўлиб қолган пайтларим зерикиб, ўзимнинг қандай кўшиқ айтишимни кўриш учун телефонимга ашуламанни ёздим. Қарасам, ёмон эмас. Уни “YouTube”га қўйиб, ўзбекларга мусофирликда қандай ҳаёт кечираётганимни билдирмоқчи бўлдим ва бошқа ердаги мусофирларнинг кўнглини олгим келди. Ўша куни ишимни эрта тугатиб, ёзган кўшиқларимни интернетга юклаб ташладим.

— Кўшиқларнинг овозсиз мусиқа қисмини қаердан топасиз?

— Дунёда дўстнинг кўпчилиги яхши-да. Чикагодаги ўзбеклар жамияти Наврўз байрами қилганда, бир фарғоналик ака билан танишиб қолдим. У ака ҳам оз-моз кўшиқ айтиб тураркан. Шу акадан кўшиқларнинг овозсиз мусиқалари борми, деб сўрадим. У ака бир нечасини фарғонадан олиб келганини айтди. Фарғонада Умиджон деган яқин дўстим бор. Ўшда университетда бирга ўқиганмиз. Шу болага Фарғонадаги овоз ёзиш студиясининг манзилини бердим. У дўстим бир кун ичида барча ишини четга қўйиб, менга интернет орқали шу мусиқаларни жўнатиб юборди.

— Озодбек Назарбековдан бошқаяна кимларнинг кўшиқларини куйлайсиз?

— Шерали Жўраевнинг кўшиқлари ҳам жуда ёқади менга. Уларни ҳам гоҳида айтиб тураман. Баъзан инглизча кўшиқлар ҳам айтаман. Лекин асосан Озодбек аканинг кўшиқларини кўпроқ айтаман.

— “Facebook” ва “YouTube”да сизнинг кўшиқларингиз кўпчиликка манзур бўлди. Юзлаб фикр-муносабатлар ёзилди. Ўзингизга ҳам мактуб ёзишаётгандир. Буни қутганимизнингиз? Бу муносабатлар ҳаваскор ижодингизга қандай таъсир қиляпти?

— Бунчалик даражада кўп инсонга ёқади, деб ўйламаган эдим. Жуда хурсанд бўлдим. Бу видеоларни интернетга қўйишдан мақсадим обрўга ёки хурматга эришиш учун эмас. Кўшиқларимни ҳатто ўзбекистонликлар ҳам кўрибди. Юзлаб раҳматлар, яхши муносабатлар қолдиришди. Ўзбекистондан кўпчилик тенгдошлар санъаткор бўлишимни сўрашди, ме-

нинг ашаддий мухлисларим бўлишини айтишди. Минглаб инсонлар 3-4 кун ичида видеоларимни кўргани мени жуда хурсанд қилди.

Америкадаги дўстларимнинг кўпчилиги Тошкентдаги ёки Чикагонинг ўзидаги, клиплар яратиш, ўзимнинг янги кўшиқларим билан шоу-бизнесга ўтиб кетишимни маслаҳат беришди. Шоу-бизнес қилиш қўлимдан келади. Лекин кўпроқ ёшлигимда актёр бўлишни ҳавас қилар эдим ва актёрлик ҳам қўлимдан келади деб ўйлайман.

— Айрим қизларнинг “Facebook”да ёзишча, уларни ўзингизга қаратиш учун кўшиқ айтган экансиз. Уларга жавобингиз нима?

— Агар чиндан ҳам мақсадим қизларнинг эътиборини тортиш бўлганда эди, бирон бир обрўли ерда, чиройли кийимларда айтган бўлар эдим. “Порше”, “Бентли” ва “Феррари” машинаси бор америкалик дўстларим бор. Шулардан сўрасам, бериб туришади машиналарини. Шуларни миниб айтган бўлардим. Чунки кўпчилик чиройли қизларга инсон қадрини шундай нарсалар билан ўлчанишини жуда яхши биламан. Қизларнинг шундай ўйлашини ҳам олдиндан билган эдим. Шундай ўйламасликларини учун озгина фалсафа ҳам кўшиб қўйган эдим. Мен яна бир бор такрорлайман, мусофирликда Ватанга, ота-онага, дўсту биродарга ва ундан кейин ёрга бўлган соғинчини шу кўшиқлар билан энгиб юриш ва бошқа мусофир ўзбекларни шу кўшиқларим билан озгина бўлса ҳам хурсанд қилиш менинг мақсадим.

— “American Idol” шоусида чиқиши керак, деганлар ҳам бор. Шу дастурда иштирок этиш ниятингиз борми?

— “American Idol”нинг бир қанча шоуларини кўрганман. Чиройли овоз соҳиблари жуда ҳам кўп. Мен таксид жуда кўп одам олиб юраман. Менга ёққан одам чиқса, у одамга инглиз тилида кўшиқлар айтиб бераман. Улар эса ҳар доим менга “American Idol”га боришинг керак, дейишади. Менинг фикримча, инглиз тили она тилим

бўлмагани учун менда жуда ҳам оз имконият бор деб ўйлайман. Лекин кейинги йилга боришга ҳаракат қиламан.

— Ўз кўшиқларингиз ҳам борми?

— Ўзимнинг кўшиқларим йўқ. Мен, шунчаки, шинавандаман-да. Ўзимнинг кўшиқларимни яратишга қаердан ҳам вақт бўлсин. Америкада энг катта муаммо вақт. Мусофирнинг иккита муаммоси бор: “Биллар”ни тўлаш учун ишлаш керак ва буюк келажак учун ўқиш керак. Шу иккита муаммо билан ҳаётнинг кўпчилик қисми ўтиб кетади.

— Қирғизистон воқеалари содир бўлган кун, ҳафта нималарни ўйладингиз? Нима қилдингиз?

— Фақат Худодан ёрдан сўраб дуо қилиб йиғлаб юрдим. Ўйлаган нарсам уйда қолган ота-онам, опа-укам бўлди. Тунлари уйку йўқ. Улар тинчмикан, деган ўйда тонг отади. Етти кун ичида 80 кгдан 70 кгга озиб кетдим. Уйимиз, уй ичидаги тўплаган нарсалардан айрилиш ғами йўқ, фақат оилам жон сақлаб қолдимикан, деган ўй билан кунлар ўтди. Қўлдан ҳеч нарса келмайди, жуда хафа бўлдим ожизлигимдан. Дунёнинг қизиғи қолмади. Олдин бойликка, дунё безакларига жуда-жуда қизиқар эдим. Ҳаммаси бир кунда кул бўлиб кетаркан. Дўстларимдан ўқиб ўлганлар бўлди. Ватан йўқ бўлди. Дўстлар тарқалиб кетди. Ватанга борганда мақтанадиган инсоним қолмади. Ҳамма мўлтираб қолган. Юраклар ярим.

Ҳаёт шунчалик раҳмсиз бўлмасин, инсон хануз яшагиси келар экан. Мен душманамга ҳам бу кунларни раво кўрмаган бўлар эдим.

— Ҳомийлар ёки ҳамкорлар топилса, профессионал саҳнада ҳам куйлаб, ўз албомларингизни чиқаришни истайсизми?

— Агар ростдан ҳам мендан яхши кўшиқчи чиқса, шоу-бизнесни ҳам, иқтисод-бизнесни ҳам тенг олиб кетаман. Бу ишни яхши биладиган ҳамкорлар топилса, албатта, профессионал саҳнага чиқишни хоҳлардим.

Беҳзод МАМАДИЕВ
суҳбатлашди.

Компьютерда ўтирган болалар

Компьютер болалар учун фойдали-зарар? Бу техника ёрдамида суратларни ҳаракатлантириб, сўзлар талаффузини турли эффе́ктлар ёрдамида эшиттириб машғулотлар олиб бориш нечоғли фойдали? Компьютер ёки телевизор экранига термулиб ўтиришнинг зарари қай даражада?

Радиация

Кўпгина замонавий компьютерлар маълум миқдорда радиация даражасига эга. Агар оддий компьютердан чиқаётган радиация болалар учун хавфли бўлса, у бошқа катталар учун ҳам хавфли бўлган бўларди ва биз ҳаммамиз компьютердан узоқ бўлиш ҳақида огоҳлантирилган бўлардик. Аввалги электрон-нурли трубка (CRT ёки ENT) мониторлар катта ва кўпол кўринишда бўлиб, улардан чиқаётган радиация чиндан ҳам хавфли эди. Бу радиация турига таъсирчан бўлган аҳоли (аҳолининг 20 фоизини шундай инсонлар ташкил қилади) узоқ муддат давомида нурнинг зарарли таъсири остида бўлиб, кайфиятсизликка тушади, иммунитетни пасаяди. Суюқ кристалли дисплейга эга бўлган ҳозирги замонавий (LCD) мониторларда эса бундай муаммо йўқ ва у ҳозирда кўп мамлакатларда меъёр деб қабул қилинган.

Агар Сиз ҳали ҳам SRT монитори компьютердан фойдаланаётган бўлсангиз, имкон қадар тез LCD мо-

нитор олиш тавсия этилади. Бу ҳам Сизнинг, ҳам фарзандларингизнинг соғлиғи учун муҳим.

Кўз зўриқиши

Компьютернинг кўзни толиқтириши унинг монитори турига ва айниқса мониторнинг янгилини частотасига боғлиқ. SRT мониторларнинг янгилини частотаси қуйи даражада бўлиб, бундай мониторларга яқиндан қарасангиз, экраннинг ёниб-ўчаётганининг гувоҳи бўласиз. Бундай мониторлардан узоқ муддат фойдаланиш кўзнинг толиқишига сабаб бўлади. Замонавий мониторларда эса юқори янгилини частотаси бу муаммони айтарили даражада қамайтиради. SRT экранлар билан кўзида муаммолар пайдо бўлган одамлар LCD ёки плазма экранлардан нолимайдилар. Шу билан бирга хона етарли даражада ёритилган бўлиши аҳамиятли.

Флэш дарслар

Кўп экспертларнинг фикрича болаларнинг флэш дарсларига қизиқиб ўтиришининг сабаби "йўналтирилган жавоб реакцияси" деб номланган примитив рефлексдир. "Йўналтирилган жавоб реакцияси"нинг моҳияти боланинг диққатини ғаройиб кўриниш ёки товушга йўналтириб, кейин кўрқинчли туюлиши мумкин бўлган тасвирга уланади. Айрим телевизион дастурларда

тез ўзгаришлар бўлиши ёки сюрпризлар, масалан, мултфильмда кучукча ёки бирор одамнинг тўсатдан кириб келиши, диққатни ушлаб туриши, болаларни қизиқтириши мумкин. Лекин бу каби тез ўзгаришларга ва сюрпризларга бой мултфильм ва дастурлар кейинчалик болага диққатини жамлашга тўсқинлик қилади.

Асалнинг ҳам ози ширин

Худди телевизор каби компьютер орқали ҳам жуда кўплаб фойдали маълумотларга эга бўламиз. Фарзандингиз учун компьютер орқали кўрсатаётганингиз ўқиш ва ўрганишига ёрдам бериши мумкин, лекин бу болалар истаганича компьютерда ўтириши керак дегани эмас.

ТВ билан бўлгани каби компьютер билан ишлашда ҳам меъёр бўлиши керак. 2 ёшдан кичик болалар 1 кунда 1 соат - 30 минутдан 2 марта. 1 ёшдан кичик болаларга эса 1 кунда ярим соат - 15 минутдан 2 марта рухсат этилиши мумкин.

Компьютер болага турли билимларни ўргатиш ва ўзлаштиришда жуда яқин самарали ёрдам беради. Ҳозирги замонавий мониторлар болалар учун хавфли эмас. Секин-асталик ва мулойимлик билан борадиган флэш дарслар ва мултфильмлар ҳам болага зарар қилмайди. Лекин шунга қарамай, фарзандингиз компьютерда ўтирганида эътиборли бўлинг. Чарчаса, диққати каймайса, ўтирмасин. Турли машғулотлар ўтказмоқчи бўлсангиз, ўзингиз ҳам у билан бирга ўтириб шуғулланинг, шунда ҳам қизиқарли, ҳам самарали бўлади.

Наргиза ПЎЛАТОВА,
www.farzand.uz

**ISTANBUL
KEBAP HOUSE**

712 9 th. Ave.
NEW YORK, NY 10019 USA
(212) 582 8282
(212) 582 6262

"LIVING WAY" SIZNI CHORLAYDI!

BEPUL

Xristofor Kolumb Mirzo Ulug'bekning yulduzlar xaritasi orqali Amerikani kashf etdi. Biz esa Amerikaga endi kelganlar uchun "Living Way"ga tashrif buyurishlarini taklif qilamiz.

"Living Way" bolalar va kattalar uchun ingliz tilini o'rganadigan bepul maktabdir. Bu maktab asosan Markaziy Osiyodan Amerikaga kelgan insonlar uchun maxsus ochilgandir.

Mashg'ulotlarni amerikalik o'qituvchilar olib borishadi. "Living Way" da olgan bilimlaringiz Sizni nafaqat Amerika hayotiga moslashtiradi, balki o'z turmush tarzingizni to'la o'zgartirishga imkoniyat yaratadi. O'zingizga va yaqinlaringizga eng to'g'ri yo'lni ko'rsatadi!

Murojaat uchun manzil: 2487 Coney Island Avenue, Brooklyn, NY 11223
Tel. 718-781-6030

PRIVATE SCHOOL
CONCORD RUSAM INC.
LICENSED BY THE NEW YORK STATE EDUCATION DEPARTMENT

Tibbiyot sohasida tez va oson ish topish istagida bo'lganlar diqqatiga!!!

Concord Rusam, Inc. xususiy maktabi sizga AQShda eng kerakli bo'lgan tibbiyot kasblari bo'yicha ta'lim olish imkoniyatini beradi. Quyidagi qisqa muddatli o'quv kurslarini taklif etamiz:

- Certified Nurse Aide (CNA)
- Phlebotomy Technician
- Electrocardiography Technician (ECG)
- Patient Care Technician (PCT) – Includes Certified Nurse Aide, Phlebotomy Technician, and Electrocardiography Technician.
- Medical Billing and Coding (MB&C)
- Home Health Aide (HHA)
- Upgrade of Personal Care Aide to Home Health Aide (PCA-HHA)

Concord Rusam nazariy va amaliy bilimlar beradi. O'qish so'ngida maktab binosida imtihonlar topshiriladi.

Shuningdek, maktabimiz **hamshira (Registered Nurse) litsenziyasini olish uchun** topshiriladigan NCLEX imtihoni uchun Tayyorgarlik kursini ham tashkil etadi. Ushbu kurs leksiya, kitoblar, qo'shimcha materiallar, test savollaridan iborat CD hamda videodarslar asosida olib boriladi.

Qo'shimcha ma'lumot va ro'yxatdan o'tish uchun quyidagi raqamlarga qo'ng'iroq qilishingizni so'raymiz:

Tel: 212-619-2260 Toll Free: 877-787-4500 Fax: 212-6192263

E-Mail: info@concordrusam.com

Website: www.concordrusam.com

Address: 160 Pearl St. 3rd Fl, New York, NY 10005

Иштирок этувчилар:

Икромнинг дадаси – нафақахўр.

Икромнинг укаси Илҳомжон – мактаб ўқувчиси.

(Икром оиласи билан Америкада яшайди)

Гилам, атрофида атлас кўрпачалар ёзилган. Ўртада хонтахта, хонтахта устида дастурхон, дастурхонда пахта гуллик чойнак ва пилалар. Икромнинг дадаси пар ёстиққа ёнбошлаб, чой ичяпти.

Илҳом: Дада, суюнчи беринг, Америкадан хат, Икром акамдан...

Дадаси: (Ўрнидан кўзгалиб) Шунақами, қани, бери кел-чи, ўғлим.

Илҳомжон дадасининг олдига келиб кўрпачага тиз чўқади.

Дадаси: (бетоқат) Қани ўқи-чи, ўқи-чи.

Илҳом: (хатни очиб ўқий бошлайди) Салом Дэд.

Дадаси: Нима, нима?

Илҳом: Дэд, бу дадажон дегани, Америкада шунақа дейишар эмиш.

Дадаси: Ҳмм, шунақами? Ҳа майли давом эт-чи.

Илҳом: Салом Дэд, яхшимисизлар? Аям яхшимилар? Илҳомнинг ўқишлари яхшими? Инглизчани ўрганаяптими? Кўпроқ инглизчани ўргансин, айтинг. Насиб бўлса уни ҳам Америкага олим келиб ўқитмоқчиман.

Дадаси: Ҳмм, ўзингни соғинтирганнинг етмасиди, болам. Бунга аянг кўнмаса керак. (Илҳомга) Ўқийвер, ўғлим.

Илҳом: Сарик говмиш сут бераяптими, ҳалиям? Бузоқчаси ҳам анча катта бўлиб қолгандир. Товуқлар-чи, нечта бўлди? Аям бу йил жўжа бостирдиларми? Олапар-чи, олапар яхшими? Дайдиди кўчага чиқиб кетмаяптими? Илҳомга айтинг, ундан эхтиёт бўлсин. Олапар жуда вафодор кучук.

Тўғриси айтсам биз сизларни жуда соғинганмиз. Ин фэкт, мен айниқса аямнинг тандирдан янги чиққан иссиқ нонлари билан говмиш сигиримизнинг қаймоғини жуда кўмсайман.

Дадаси: Бошида бир-иккита

сўзига тушунмадим.

Илҳом: (Билағонлик билан) Дада, Ин фэкт, дегани, яъни ҳақиқатан ҳам дегани.

Дадаси: Ҳа, ҳа давом этавер..

Илҳом: Бизлардан сўрасангиз, ишларимиз яхши, катта неварангиз Боб скулга бораёпти. Боб бу Бобур демоқчилар. Бобур мактабга бораётган эмиш. (Ўқишда давом этади) Черри ҳам катта бўлиб қолди.

Дадаси: Ким?

Илҳом: Гулчеҳра неварангиз. (Хатни ўқийди) У ҳозир киндергартенга бораёпти.

Дадаси: Нима?

Илҳом: Яъни болалар боғчасига бораётган экан. Ке-

катта ҳаузкипинг бўлиб кетасан, болам. (Салмоқланиб) Аммо аканг бу ерда инженерликни битирган эди. Қандай қилиб уни мактабга хўжайин қилиб кўйибди. Ҳа, бирор йўлини қилгандир-да. Ўзи аканг кўп уддабуррон йигит эди. Ҳа, ўқийвер, ўғлим.

Илҳом: Келинингиз Су-сан ҳам драйвер лайсинсини олди.

Дадаси: Ким, нима олибди?

Илҳом: Гулсанам келин-йим ҳайдовчилик гувоҳномасини олибдилар. (Ўқийди) Ҳозир парт тайм иши бор.

Дадаси: Нима иши бор?

Илҳом: Яъни оз соатлик иши бор. (Давом этади). Бу

Лейоф деганини эртага ўқитувчимиздан сўраб келаман.

Дадаси: Ҳа, майли. Ўқийвер.

Илҳом: Аммо, Американинг янги бўлган Президенти иқтисодни кўтариш учун роса ҳаракат қиляпти. Сизлар у ҳақда эшитган бўлсаларинг керак. У ёш, ғайратли, истараси иссиқ одам. Нимасидир ўзбекка ўхшаб кетади. Исми Барак Обама.

Дадаси: Тўхта, тўхта, ўзбекка ўхшайди дейдими? Отини нима дейди?

Илҳом: Барак Обама.

Дадаси: Барак дегани бу Барака дегани бўлса керак. Обама, Обама, тўхта

этади) Бизукишини хурматлаб Мистер Сам деймиз. Асли исми Сирожиддин ака. Бизлар ана шу киши раҳбарликларида ўзбеклигимизни йўқотмаслик учун бир қанча ишларни амалга оширмамиз. Жумладан, яқинда биргаллашиб Наврўз байрамни ўтказишни режалаштираёмиш. Бу насиб бўлса модерн Мексика ресторанида бўлади. Италияча овқатлар буюрганмиз. Албатта ўйин-кулги, тансалар ҳам бўлади.

Болалар учун дўстимиз Том, (унинг асли исми Товфиқбек) Бинго ўйинлари ташкил қилмоқчи.

Дадаси: Нима ўйинлари?

Илҳом: Бинго ўйинлари, Шунақа ўйинлар бор болалар учун.

Дадаси: Ҳмм, ўқийвер..

Илҳом: Хуллас, Дэд, гапирадиган бўлсам гап кўп. Аммо ишга борадиган вақтим бўлиб қолди. Хайр бўлмаса, мендан ҳаммага салом айтинг.

Сизларни соғиниб ўғлингиз Айк, яъни Икром.

Дадаси: (соқолини тутамлаб) Ҳмм, Айк, Айк, Ўша Айк аканга тезда жавоб ёз ўғлим. Биринчидан, бизга хат ёзадиган бўлса ўзбекча ёзсин. Ундан кейинги маслаҳатим шуки, Наврўзни ўтказадиган бўлса ресторанда эмас, бирорта чойхонада ўтказсин, арзонга тушадди. Майда-чуйда қилиб ётмасдан бир қозон ош дамлашин, сумалак қилишар, албатта. Фақат ўзлари ейишмасдан, кўни-кўшни, маҳалла-кўйни чақиришсин. Америкаликларга ўзбекнинг меҳмондўстлигини бир кўрсатиб қўйишсин. Тушундингми, ўғлим? Тезда жавоб ёзиб юбор.

Илҳом: Хўп бўлади, Дадажон. (Илҳом ўрнидан кўзгалаётганда)

Дадаси: Ҳа, дарвоқе яна бир нарсга эсимга келди, болам. Аканга айтсанг ўша Барак Обамани тагини яхшилаб бир суриштирса, зора ўзимиздан бўлиб чиқаров.

(Саҳна ёпилади)

Олим ШАРИПОВ,
Чикаго, АҚШ
23 январь, 2010 йил.

АМЕРИКАДАН ХАТ КЕЛДИ

линойим ишласалар керак-да.

Дадаси: Ҳа, хўш, давом эт-чи.

Илҳом: Неварангизни тили инглизчада чиқди. Инглизчасига бирам чуриллаб гапирадими. Сизни сура-тингизни кўрса "Грэндпа, Грэндпа" деб талпинанди. (Илҳом): Яъни бобожон дегани.

Дадаси: Тавба, мени неварам ўзбекчани билмас эканми?

Илҳом: (Акасини оқлаш учун) Менимча Гулчеҳра ўзбекчани тушунса керак-у, жавоб қайтаролмаса керак.

Дадаси: Ҳа, шундай дегин. Ўқийвер-чи.

Илҳом: Ўзимни ишим ҳам ёмон эмас. Катта бир мактабда ҳаузкипинг бўлиб ишлайман.

Дадаси: У нима иш экан?

Илҳом: (Ўйланиб туриб) Менимча бу бир каттароқ ишга ўхшайди. Ҳауз дегани бу ҳовли дегани, кип дегани бу сақла, асра дегани, яъни мактабни хўжайини бўлса керак.

Дадаси: (Хурсанд, фахр билан) Ана кўрдингми ўғлим, акангни ўқигани иш берибди. Айтаманку, кўпроқ ўқинглар, деб. Сен ҳам яхши ўқисанг, насиб бўлса Америкага бориб

эрларда апартамент рентлари жуда қиммат.

Дадаси: Бу нима дегани?

Илҳом: Яъни яшаш учун квартиралар ижара ҳақи қиммат эмиш. (Ўқийди) Ҳамма жойда бўлгани каби ҳозир Америкада ҳам бизнеслар слов. Лейофлар кўпайиб кетган.

Дадаси: Нима??

Илҳом: (Ўйланиб туриб) Бизнес слов дегани бу ишлар суст дегани. Аммо

бир нарсга эсимга тушди. Ўзимизнинг қишлоқда Барака буви деган бир кампир бор эди. Ўшани Облокул деган ўғли урушга кетиб дом-дараксиз йўқолган деб эшитганман. У, ўғлим тирик, барибир бир куни эшиқдан кириб келади, дерди. Бечора ўғлини кутавериб кўзлари кўр бўлиб ўтиб кетди. Тагин ўша Барака кампирнинг невараси бўлиб чиқмасин ўша Обама. Облокул онасини хотирасига ўғлини исмини Барак деб қўйган бўлиб чиқар, валлоҳи аълам. Ҳа, майли давом эт-чи.

Илҳом: Дадажон, эсингиздами, сиз мени Америкага кузатаётганингизда, ўғлим тилингни, динингни, ўзбеклигингни эсингдан чиқарма, дегансиз. Шу гапларни бошқа юртдошларимизга ҳам айтган эдим, уларнинг ҳам фикрида шу гаплар бор экан. Хуллас, шу мақсадлар учун биз бу ерда Ўзбек-Америка деган Жамият очдик.

Дадаси: Ана бу зўр бўпди, баракалла.

Илҳом: Босимиз яхши одам.

Дадаси: Нимамиз?

Илҳом: Босимиз яъни бошлиғимиз дегани. (Давом

Ҳурматли ватандошлар!

Сизни қизиқтирган барча саволларга қуйидаги рақамлар орқали мурожаат қилишингиз мумкин.

Сизга маълумки, АҚШда солиқлар масаласи жуда ҳам муҳим ва ҳар бир фуқаро даромад солиғини ўз вақтида қонунларга мувофиқ равишда тўлаши шарт.

Ватандошларимизга солиқларни тайёрлашда ёрдам бериш мақсадида Вашингтонда АҚШ қонунларига кўра даромад солиғи бўйича ўзбекистонлик мутахассислар (IRS) ишни бошлади.

Зокир Алиев.

МВА.ЕА - 703 459 82 34

E-mail: zakiraliyev@yahoo.com

АҚШ Солиқлар Бош Бошқармасининг имтиёзли лицензиясига эга солиқ мутахассиси.

Фазилат Мамурова

МРА -703 786 72 01

E-mail: fazilat84@yahoo.com

Молиявий хизматлар

Бир қишлоқда Алпон исмли етим бола бўлган экан. Унинг ота-онаси оғир касалликдан вафот этган экан. У далага арпа-сули экиб кун кўрар экан.

Бир куни у отлар дупурини эшитибди. Қараса, бир кийикни уч киши отда қувиб келаётган экан. Бола қамишдан ясалган чайласининг бир четини очиб, кийикни яширибди.

Отлиқлар келиб: — Ҳой бола, кийик қаёққа кетди? — деб сўрабдилар.

Шунда бола ўзини дадил тутиб: — Мана бу томонга кетди, — дебди.

Отлиқлар бола кўрсатган томонга кетишибди. Бироздан сўнг кийик чайладан чиқиб, одамлардек гапирибди:

— Раҳмат сенга, жуда ақлли бола экансан. Мана буларни ол, бир корингга яратарсан, — деб туёқларини ерга урган экан, олтин тангалар сочилибди. Бола ҳайратда қолибди.

— Териб ол, агар бошингга мушкул иш тушса, олтинлардан бирини ишқала, мен етиб келаман, — дебди. Ўзи эса кўздан ғойиб бўлибди. Бола олтинларни териб, хашак орасига яшириб қўйиб, ишида давом этибди.

Бироздан сўнг отлиқлар

келиб, болани қамчилаб ура кетибди.

— Нега сен бизни алдадинг. Кийик излари мана шу атрофда тугаган. Сен кийикни яширгансан, — деб қийнашибди. Чайласини бузиб ташлашибди. Шунда хашак орасидаги олтинларни кўриб қолишибди:

— Ҳа, хумпар, кийик сенинг

отлиқлар уйғониб қолишибди ва дарҳол уни қувиб кетишибди. Кийик тутқич бермабди. Шунда улар яна болани қийнашибди. Бола дод-фарёд солибди, шунда тили остидаги олтин ишқаланибди. Дарҳол яна олтин туёқли кийик пайдо бўлибди ва отлиқларга:

— Болани қўйиб юборинглар, нима истайсизлар? — дебди.

— Олтин, олтин истаймиз! — деб бақиршибди улар.

— Ҳўп бўлади, мана сизларга олтин, — деб орқа туёқлари билан ерни тепаверибди, сон-саноксиз олтинлар сочилаверибди. Улар эса:

— Яна, яна, яна, — деб сочилган олтинларни йиғаверибдилар, тиззаларига ча олтинга ботибдилар.

— Яна, яна! — деб хитоб қилибдилар. Кийик яна сочаверибди. Улар олтинга кўмилиб кетибдилар. Овозлари эшитилмай қолгач:

— Юр, болакай, кетдик, — дебди кийик. Шундай қилиб, бола кийик билан у яшайдиган тоғ ортига кетибди, ҳозиргача у ерда яхши ҳаёт кечириб, мурод-мақсадига етибди.

Қиссадан ҳисса шуки, қаноатли бўлиш бахт-саодатга эриштиради.

ОЛТИН ТУЁҚЛИ КИЙИК

(Ҳинд халқ эртаги)

дўстинг экан, қани юр, уни топиб берасан, — дейишибди. Шунда бола ерда ётган бир олтинга кўзи тушиб, бир амаллаб олиб оғзига солибди.

Отлиқлар уни уриб, ҳайдаб кетишибди. Йўл юриб ҳоришибди ва бир катта дарахт тагида дам олишибди. Еб-ичишибди ва ухлаб қолишибди. Шунда бола оғзидаги олтинни тили билан ишқай бошлабди. Дарахтлар ордидан дукур-дукур овоз чиқиб, рўпарада кийик пайдо бўлибди. Бола энди кийикка бўлган воқеани айтмоқчи экан,

© Д.Тожилиев

ҲАДИСЛАРДАН ЁД ОЛАМИЗ

ЧИН ҲАЗИЛ

Саҳобийлардан бирлари Расулulloҳ (с.а.в.)га: «Ё Расулulloҳ! Сиз бизлар билан ҳазил ҳам қилишасиз», деганда Расулulloҳ (с.а.в.): «Тўғри, ҳазил қилишаман, лекин менинг ҳазилим аслида чин бўлади», дедилар».

УРҒОЧИ ТУЯНИНГ БОЛАСИ

Расулulloҳ (с.а.в.) ҳузурларига бир киши минадиган улов сўраб келди. Расулulloҳ (с.а.в.) унга: «Миниш учун сизга урғочи туянинг боласини бераман», дедилар. У киши: «Ё Расулulloҳ! Мен урғочи туянинг боласини нима қиламан?» — деганида, Расулulloҳ (с.а.в.): «Ахир, катта туяларни урғочи туялар туққан эмасми?» — дедилар.

ЁҚИМЛИ АХЛОҚ

Расулulloҳ (с.а.в.): «Мен учун энг сеvimли бўлганингиз ва қиёмат куни менга энг яқин бўлувчиларингиз кимлигини айтиб берайми?» — деб сўраганларида, улар: «Ё Расулalloҳ! Ўзингиз айтиб беринг», дейишди. Расулulloҳ (с.а.в.): «Улар ахлоқда ёқимлироқ бўлганларингиздир», дедилар.

ГЎЗАЛ ХУЛҚНИНГ ДАРАЖАСИ

«Расулulloҳ (с.а.в.): «Бир мусулмоннинг хулқи яхши бўлса, бутун кеча ибодат қилган мусулмоннинг даражасига тенг бўлади», дедилар». (Ҳадисларни Бухорий бобомиз ривоят қилганлар.)

ТОПИШМОҚЛАР

1. Эрта билан тўрт оёқлаб юради,
Тушда икки оёқлаб юради,
Кечкурун уч оёқлаб юради.
2. Ўзи битта,
Калласи иккита,
Думи битта,
Оёғи олтита.
3. Уёққа қарасангиз кўрмайсиз,
Бу ёққа қарасангиз кўрмайсиз.
Бошингизга қарасангиз кўрмайсиз,
Соянгизга қарасангиз кўринади.
4. Темир кўрғон ичида,
Қизил тойчоқ ўйнайди.

5. Тег десам, тегмайди,
Тегма десам, тегади.
6. Катта-кичик беш ўртоқ,
Уюшса бўлар тўқмоқ.
7. Газлаб олинмас, пудлаб сотилмас,
Ҳар кимда бирдан ортиқ бўлмас,
Ўзиникини бировга тортиқ қилмас,
Исми бўлса ҳам, жисми бўлмас,
Кўзга кўринмас, қўлга тутилмас,
Фойдадан холи эмас, йўқдан топилмас,
Шолининг похоли эмас,
Эчкининг соқоли эмас.

РАСМЛАРДАГИ 10 ТА ФАРҚНИ ТОПИНГ

КАМТАРЛИК ҲАҚИДА

Гарчи шунча мағрур турса ҳам,
Пиёлага эгилар чойнак.
Шундай экан, манманлик нечун,
Кибр-у ҳаво нимага керак?

Эркин Воҳидов

Камтарин бўл, ҳатто бир қадам
Ўтма ғурур остонасидан.
Пиёлани инсон шунинг-чун
Ўпар доим пешонасидан.

5-сондаги топишмоқларнинг жавоблари:

1. Қуёш, ой, юлдузлар.
2. Ер.
3. Сув, ариқ.
4. Ариқ, сув, бақа, балиқ.
5. Булоқ.
6. Ҳаво.
7. Булут.
8. Яшин.

ДОНИШҚИШЛОҚ ЛАТИФАЛАРИ

(Давоми. Боши аввалги сонларда)

МАТМУСАНИНГ ҲАЙКАЛИ

Матмуса — буюк одам!
Матмуса зўр саркордир!
Унга, тирик бўлса ҳам
Ҳайкал қурмоқ даркордир!

Келишдилар донолар,
Ташаббускор кўп эди.
Матмуса-чи?

У — камтар,
Йўқ демади, хўп деди.

Жуда катта шаҳардан
Чақирдилар устани.
Иш бошланди саҳардан,
Ҳа, яшавор!
Бос, қани!

Доноларда зўр ғайрат,
Доноларда куч катта.
Лекин улуг ҳаракат
Осон бўлмас албатта.

Кимнидир харсанг босди
Кавлаганда тагидан.
Кимдир аррада кесди
Ёғоч деб билагидан.

Қоришмада бир доно
Тиззадан ботиб қолди.
Ботса майли-я, аммо
Цементда қотиб қолди.

Барибир денг минг олқиш,
Зафар қайда чекмай жон?
Саратон бошланган иш
Хуллас битди қаҳратон.

Қийқирик, ҳай-ҳай билан
Майдонга эл сочилди.
Ғата-ғут карнай билан
Кўринг, ҳайкал очилди.

Сиз бундоқ ажиб тасвир
Кўрмагансиз жаҳонда.
Матмуса турар мағрур
Яхтак, узун иштонда.

Халойиққа кўрсатиб
Бахт-саодат йўлини,
Полвон турар узатиб
Машириққа ўнг қўлини.

Чап қўлида ушлаган
Тақясини гижимлаб.
Ёнида чайнаб юган
Эшак турар гижинглаб.

Белбоғида осиглик
Носқовоғи ярашган.
Ҳаммадан ҳам попуклик
Иштонбоғи ярашган.

Таърифи адо бўлмас,
Ҳамма лолу ҳайратда.
Лекин беҳато бўлмас
Зўр асар ҳам албатта.

Қўлда тақя — кўп улуг,
Уста уни дўндирган.
Лек қўлдаги эсда йўқ,
Бошига ҳам кўндирган.

Поябзал жуда яхши,
Фақат озгина янглиш —
Бир оёғида — маҳси,
Бир оёғида — калиш.

Эшак ҳам ўзига хос,
Бордир андак чатоғи:
Қулоғи битта, холос,
Лекин бешта оёғи.

Буларга аҳли дониш
Қилгани йўқ эътибор.
Чунки асосий янглиш —
Бошқа, улар кўп хушёр.

Ҳаммага ҳам жон ширин,
Ахир шафқат керак-да.
Ҳаво совуқ, изғирин,
Нега ҳайкал яхтакда?

Шу ҳолатда мисли шам
Совуқда турса уч кун,
Матмуса ҳам, эшак ҳам
Ҳаром ўлиши мумкин.

Муҳокама вақтида
Матмуса ҳам бор эди.
У ишончу аҳдида
Маҳкам, устивор эди.

Деди қатъий ва кескин:
Қайтадан қурмоқ керак!
Ҳайкал устига пўстин,
Бошига қалпоқ керак.

Эслади у жун пайпоқ,
Пахталик шимини ҳам.
Деди қилинг калинроқ
Эшак тўқимини ҳам.

Эл — ботир, элга балли,
Эл хужумга ташланди.
Матмусага ҳайкални
Қайта қуриш бошланди.

Иш бўлмади озмунча,
Кўплар бўлди қаҳрамон.
Янги ҳайкал битгунча
Ёз ҳам келди — саратон.

Мана, қуёш ўт пуркар,
Шиддат билан бир ёқда.
Бир ёқда ҳайкал турар
Поча-пўстин, қалпоқда.

Халқ кулар бу алфоздан,
Қаҳ-қаҳ, мазах битмайди.
Барча дер бир овоздан:
Бунақаси кетмайди.

Аввалгиси асли ғўр,
Хатоси бир қоп эди.
Аммо ўша эди зўр,
Ўша бизга боп эди,

Маъқулгина Матмуса
Ақли — шайинтарози.
Дер: «Кўпчилик не деса
Биз эмасмиз норози».

Яна меҳнат. Юз кунча
Тер тўқдилар беармон.
Ёзги ҳайкал битгунча
Қиш келди-ку қаҳратон...

Ким билсин бу чархпалак
Айланарди неча йил —
Қишда — ёзлик бўз яхтак,
Ёзда — қишлик шамоийл.

Эркин ВОҲИДОВ,
Ўзбекистон Халқ шоири

Лекин Матмуса бир кун
Ишни шартта қилди ҳал.
Деди: тўрт фасл учун
Қуринглар тўртта ҳайкал!

Халқ унга айтди олқиш
Тўртта ҳайкал қурамиз!
Баҳору ёз, кузу қиш
Алмаштириб турамыз!

Бу воқеа юз берган
Жуда олис замонда.
Энди эл ақли теран
Донишқишлоқ томонда.

Суриштирса агарда
Халқ юз фоиз саводлик.
Олимлари шаҳарда
Қилаётир устодлик.

Бориб кўрдим яқинда
Матмуса соғ юрипти.
Энди ёзу қиш унда
Битта ҳайкал турипти.

Эслаб ўтган у ишни
Ҳангомалар қилишар.
Ҳайкал — тош,
Ёзу қишни
Фарқ қилмайди, билишар.

Лек эҳтиёт ҳар ҳолда
Зарар қилмас ҳеч қачон.
Қиш келганда ҳайкалга
Ёпиб қўйишар чопон.

(Давоми келгуси сонда.)

AIRPORT SERVICES IN NEW YORK

ТОШКЕНТГА АВИАЧИПТАЛАР!

Аэропортда кутиб олиб, NYC аэропортидан 300 милгача масофа бўлган бошқа штатларга олиб бориб қўйиш ёки олиб келиш.

AIRLINE TICKETS TO TASHKENT!

Meet you/your guests at the JFK, LGA and Newark Airports and give ride to/from other states up to 300 ml from NYC Airports.

Asqar
Leo Avia Express

718-354-5000, 718-570-7007
Email: flytotas@gmail.com

BRIGHTON FABRICS

Sumka, chemodanlar bilan
1988-yildan bezi
Siz bilan!

Murojaat uchun manzil:
301, Brighton Beach Ave. Brooklyn, New York
Tel. 718.769.1479

Мураккаб кадрлар бажарувчи	Ёмон	Жорж ... (футболчи)	Машриқ	Санъат даргоҳи	Лаббай
					Ҳадис мажмуи
	Компьютер қисми		Испан авто русуми		Испанча фамилия
					Ўрта
	Шарқ Рими	Ҳорун ...-Рашид	Дарё, Франция	Кир ювиш кукуни	
	Дассаев				
				Мунис асари	
			Дени ...	"Отелло" образи	
			Олтин		
		Яна (мумтоз)	Машхур теорема муаллифи		
			Аспирин ...		
			Шаҳар		
Автопойга			Ҳашарот		Умумий
			Илмли		
Суюқлик идиши	Усти ёпиқ бозор	Адирдан кичик	Осиё	Пардоз буюми	Ишон
			Бокс ғироли		
					"...-Плата
	Махлуқ			Бино қисми	
	Суяк ёғи				
				Қизлар исми	
				Ойи	

Мен	Италия пул бирлиги	Жума	Чипор	Инсон
Мангуберди				Грек ҳарфи
			Мирхамидова	Қўшимча ... ва Димна
			Забт	
		Чақа		
		Илож		
			Тропик мева	
			Ҳашорат	
	Таъкид юкломаси		Тоғ (Қирғ.)	
			Ширам	
Бугдой маҳсулот	Қизлар исми	Сантьо		Баланд иншоот
				Товуш
	Пок			
		Дудоқ		
		Хат		Шаҳар (Туркия)
			Сансон	Гул...
				Хуруфот
			...дарё	
			Бошланиш	
		Ҳид		Қизиқ «Рама-яна»
Эргаш ... (бахши)	Буюқ	Носоз	Муҳаммад САВ оналари исми	
	Булоқ			
				Арабча белги

БҲЙИГА: 1. Тўсин. 2. Қурама тоғ тизмасидаги довлардан бири. 3. Республикада ташкил этилган дастлабки мустақил радиостанция. 4. Германия пул бирлиги. 5. Адабий тур; наср. 6. Никҳони бекор қилиш тўғрисидаги суднинг ҳукми. 7. Жунгли ўрмонларида ўсувчи чирмовуқ. 8. Теварак, муҳит. 12. Абу Али ибн Сино асари – “Соломон ва ...” 13. Буюқ ҳинд актёри, “Дайди”, “Сангам” фильмларида бош рол ижрочиси. 14. Цирк майдони. 15. Хамирдан тайёрланадиган миллий таомларимиздан бири. 20. Худонинг биру борлигига ишонмайдиган, мушрик. 21. Эъзоз, ҳурмат, эътибор. 22. Маълум бир ҳудуднинг ўсимликлар олами. 23. Олдин, илгари. 24. Тангрининг сифатларидан бири. 25. Тутқунликдаги аёл. 26. Зулф, жингалак соч. 27. Буюқ рус расми. 31. Юнон асотирларида уруш ва гўзаллик худоси. 32. Покиза, тоза. 33. Икки байтдан иборат шеър бўлаги. 34. Жадидларнинг биринчи журнали. 39. Сирли ва маълум гуруҳ вакилларигагина аён бўлган сўзлар. 40. Чаққон, эпчил. 41. Катта қоп. 42. Қуршовга олиш. 43. Очарчилик. 44. Эрталабки майин шабада, сабо. 45. Бўйи кичик, пакана. 46. Машхур мутасаввуф – Иброҳим ... 50. Кўкрак, кўкс. 51. Салла. 52. Семиз эмас. 53. Энг кўп тарқалган ёввойи ўт. 58. Тошкент шаҳридаги электротехника буюмлари ишлаб чиқариладиган корхоналардан бири. 59. Бир соҳадаги корхоналар идораси. 60. Катта йўл. 61. Фарҳодга хунар ўргатган узтозлардан бири (“Хамса”, Алишер Навоий). 62. Ўзбек исмларидан бири. 63. Диёнат.

5 ҲАРФЛИ КРОССВОРД

1			2		3		4		5		6		7		8
		9					10				11				
		12					13				14			15	
16						17					18			19	
20			21			22			23		24		25	26	27
			28				29				30				
			31				32				33			34	
35						36					37			38	
39			40			41			42		43		44	45	46
			47				48				49				
			50				51				52			53	
54						55					56			57	
58			59			60			61		62		63	64	65
			66				67				68				
69											71				72

Саҳифа <http://kross.ziyouz.com> манбалари асосида тайёрланди.

64. Мустаҳкам металл. 65. Рол ижро этувчи санъаткор.
ЭНИГА: 1. Хуршид Дўстмуҳаммаднинг энг охириги асарларидан бири. 3. Кичик оғирлик ўлчов бирлиги. 5. Стендалнинг машхур асари – “... ибодатхонаси”. 7. Испан шеърятининг дарғаларидан бири. 9. Мисрдаги энг катта университет. 10. Қалин дархатзор. 11. Овунчоқ. 16. Спорт кийимларини ишлаб чиқарувчи хориж фирмаси. 17. Адабий тур. 18. Баъзи. 19. Сарой амалдорлари. 20. Швеция пул бирлиги. 22. Маълум ҳудуднинг ўзига хос ҳайвонот олами. 24. Газета сўзининг асл маъноси. 26. “Илиада” ва “Одиссей” дostonлари муаллифи. 28. “Ўткан кунлар”да Отабекнинг ўғли исми. 29. Ҳўнграб йиғлаш. 30. Йирик молиявий операцияларга воситачилик қилувчи идора. 35. Дўст, йўлдош. 36. Маълум сифатлари билан ажралиб турувчи. 37. Бировнинг аёли. 38. Сўнг. 39. Айиқ тури. 41. Сув иншооти. 43. Қурсоқ. 45. Беш бармоқ. 47. Афсонавий махлуқ. 48. Япония фирмаси. 49. Япониядаги йирик шаҳарлардан бири. 54. Ярим маймун. 55. Аруздаги баҳрлардан бири. 56. Давлатнинг сиёсий бошқаруви. 57. Идора усули. 58. Сафнинг олди. 60. Гирибон. 62. Енгил кийим. 64. Оркестр ёки хорда бошлаб берувчи мусиқий ёки товуш. 66. Лозим, даркор. 67. Машхур ўзбек курашчиси. 68. Чарчамоқ - ...си куримоқ. 69. Юқори килоколорияли ўсимликлардан бири. 70. Бепул. 71. Кигиздан тикилган шолча. 72. Товушнинг ўзига хос сифатлари.

ҲЕЧ НАРСА

Хўжа Насриддин қозилиги замонида икки одам хузурига келишибди. Бири оддий ҳаммол ва бири ҳаммолдан даъвогар одам.

Хўжа Насриддин даъвогардан нима бўлганини айтиб беришни сўрабди. Даъвогар тунтирига бошлади:

— Бу одам елкасига ўтин юклар кетаётган эди. Оёғи тойиб кетиб йиқилган эди, ўтинлари ерга сочилиб кетди. Мендан ёрдам сўради. Ўтинларни елкасига юклар қўйсам менга нима беришини сўрадим. У ҳеч нима, деди. Сўнгра унга ёрдам бердим. Ўтинларни юклар қўйдим ва у ўтинларини манзилга олиб бориб туширди ва пулини олди. Мен ундан келишганимиздек ҳеч нимани талаб қилдим. Аммо келиша олмадик.

Хўжа Насриддин у одамга ҳақсан, деди ва ёнига чақирди.

Даъвогар хурсанд бўлиб ёнига борди.

НАСРИДДИН АФАНДИ ЛАТИФАЛАРИ

Хўжа Насриддин ўтирган пўстагини бир учини кўтариб:

— У ерда нима кўраяпсан? — деб сўради. Даъвогар:

— Ҳеч нима, — деди.

— Жуда яхши, ундай бўлса ҳеч нимани олгинда бу ердан кет, ҳаққинг қолиб кетмасин, — деди Хўжа Насриддин.

ПИШГАН ТОВУҚ ВА БУҒДОЙ

Хўжа Насриддин бир куни Кўняга борибди. Айлаиб роса чарчаб, ўзига таниш бўлган бир ошхонага кирибди ва товуқ емоқчи бўлибди. Ошхона эгаси товуқ олиб қелиб олди кўйиб кетди. Хўжа Насриддин иштаҳа билан товуқни еб бўлгач, ҳисоб-китоб қилмоқчи бўлибди. Чўнтагидан ҳамёнини олмоқчи бўлибди, лекин топа олмабди. Сўнгра ҳамёнини уйида унутиб

қолдирганини эслабди. Ошхона эгаси Хўжа Насриддинни танигани учун шундай дебди:

— Хафа бўлма Хўжа, бошқа сафар тўларсан.

Ораддан ойлар ўтибди. Хўжа Насриддин ниҳоят Кўняга яна

борибди. Биринчи бўлиб ошхонага бориб қарзини тўламоқчи бўлибди. Қарзи қанчалигини сўраган экан:

— Юз танга, — дебди ошпаз.

Хўжа шошилиб сўради:

— Эй виждонсиз, товуқларнинг энг каттаси ҳам бир танга эмасу, сен мендан юз танга сўраяпсан, бу қанақаси?

Ошпаз:

— Тўғри айтдинг Хўжам, — дебди. — Мен ҳам биламан товуқнинг энг каттаси ҳам бир танга эмаслигини. Аммо сен у товуқни емаганингда эди, у ҳар куни битта тухум туғарди.

Сўнгра у тухумларни босиб жўжа очиб чиқарди. Жўжалар ўсиб товуқ бўлар эди, улар ҳам тухум туғарди, сўнгра жўжа очар эди, жўжалар ҳам тухум туғар эди...

Хўжа Насриддин у одамни ҳазиллашяпти деб ўйлади, аммо у пул беришини талаб

қилгач, масалани тушунди. Ошхоначи ҳам пул бермаса қозига боришини айтди. Хўжа ошпазнинг гапига қарши чиқмади ва биргаликда қозига борибди.

У одам бошидан кечирганларини қозига айтди. Қози ҳам уни ҳақли деб ҳукм чиқарди. Хўжа Насриддин:

— Майли пулни тўлайман, аммо озгина муҳлат беринг. Янги ҳайдалган даламга қайнатилган буғдой экандим, ҳосилни сотиб юз тангани тўлайман, — деди.

Қози бу сўзларни эшитиб асабийлашибди:

— Сен мен билан ҳазиллашяпсанми Хўжа, қаерда кўргансан қайнатилган буғдой уруғ қилиб экилганини?!

Хўжа Насриддин:

— Қози жаноблари, пишган товуқнинг тухум туғишига ишонасизу, қайнатилган буғдойни униб чиқишига нега ишонмайсиз?

Муҳаммадамин ТҲҲЛИЕВ тайёрлади.

VATANDIN YAXSHI YOR BO'LMAS!

VATANDOSH

to your home!

DELIVER TO: Name: _____ Address: _____ City: _____ State: _____ Zip: _____ Phone: _____ E-mail: _____

BILLING: (if different from delivery address) Name: _____ Address: _____ City: _____ State: _____ Zip: _____ Phone: _____ E-mail: _____

You can contact me regarding events, promotions, sponsorship, opportunities.

You can contact me regarding events, promotions, sponsorship, opportunities.

SELECT PAYMENT METHOD

Check or money order enclosed (payable to VATANDOSH) in the amount \$36 (do not mail cash) for one year subscription*

Charge me \$36 with my credit card for a one-year subscription, and renew my subscription automatically at the end of subscription at the current published rate unless I notify you otherwise.

Charge me just 1-Year subscription fee in the amount of \$36

Please choose the card type: Visa Master Card AMEX Discover

Credit Card #: _____ Name on the Card: _____ Exp. Date: ___/___/___ CVV: _____ Signature: _____ Date: ___/___/___

* Please send the check to 2715 Coney Island Ave, Brooklyn, NY. 11235

Subscribe to VATANDOSH online: www.vatandosh.com click on Subscribe

КХАВИНСОН & ASSOCIATES, P.C.

Американские адвокаты

ЕВГЕНИЙ ХАВИНСОН, ESQ.
(admitted in NY, PA)
Автоаварии, серьезные травмы — максимальная компенсация

ТАТЬЯНА АРИСТОВА, ESQ.
(admitted in PA, NJ)
Иммиграционный адвокат

Member of American Immigration Lawyers Association (AILA)

Сопровождение на интервью и в суд в Пенсильвании, Нью-Джерси и Нью-Йорке

ИММИГРАЦИОННОЕ ПРАВО

- Политическое убежище
- Защита от депортации в иммиграционном суде
- Апелляции и ведение иммиграционных дел в федеральном суде
- Восстановление проигранных дел
- Петиции о прощении и отмене депортации
- Защита женщин и детей от депортации
- Освобождение из задержания

ЛЮБЫЕ ИММИГРАЦИОННЫЕ ВОПРОСЫ в разумные сроки, по разумным ценам

ЕСЛИ У ВАС ЕСТЬ ТАЛАНТ...
O-1 - Визы для лиц с выдающимися достижениями
P-1/3 - Визы для артистов, художников, спортсменов
Грин-карты на основе Extraordinary Ability

ЕСЛИ У ВАС ЕСТЬ РАБОТА...
H-1B - Рабочие визы
Грин-карты через трудовой гарант (Labor Certification)

ЕСЛИ У ВАС ЛЮБОВЬ...
K-1/3 - Визы и грин-карты для супругов, женихов и невест граждан США

ЕСЛИ ВЫ СЕБЕ МОЖЕТЕ ЭТО ПОЗВОЛИТЬ...
L-1 - Визы и грин-карты для бизнесменов
Грин-карт для инвесторов - быстро, но дорого

ЕСЛИ ВАМ ПРОСТО ПОВЕЗЛО...
Грин-карты на основе DV-Lottery

Philadelphia Office: 221 West Street Rd. Trevoze, PA 19053 215.355.9095 (nights, weekends)

New York Office: 1122 Coney Island Ave. Suite 220 Brooklyn, 11230 718.421.3815

Пишите нам: tatiana@immigrationwise.com

Последние новости иммиграционной реформы можно прочесть на нашем сайте: www.immigrationwise.com

Безвыходных положений не бывает... Мы найдем решение.

Unlimited Business Technologies, Inc.

Sales, Leasing, Service and Supplies for commercial business equipment

Copiers • Laser Printers • Fax • Commercial Scanners

Excellent prices, Direct lending, Good response time

unlimitedbt@yahoo.com

347-673-5661 2456 East 17th Street, Brooklyn, NY **718-615-7900**

Print Only With Us, Corp.

Copies • Color and B/W
Wide Format • Banner printing
BLUEPRINTS Print Copy Scan
Post cards • Promotion Cards • Magazines
Envelopes • Letterheads • Brochures
Business Cards • Flyers • Menus
and much more!

PrintOnlyWithUs@Gmail.com